

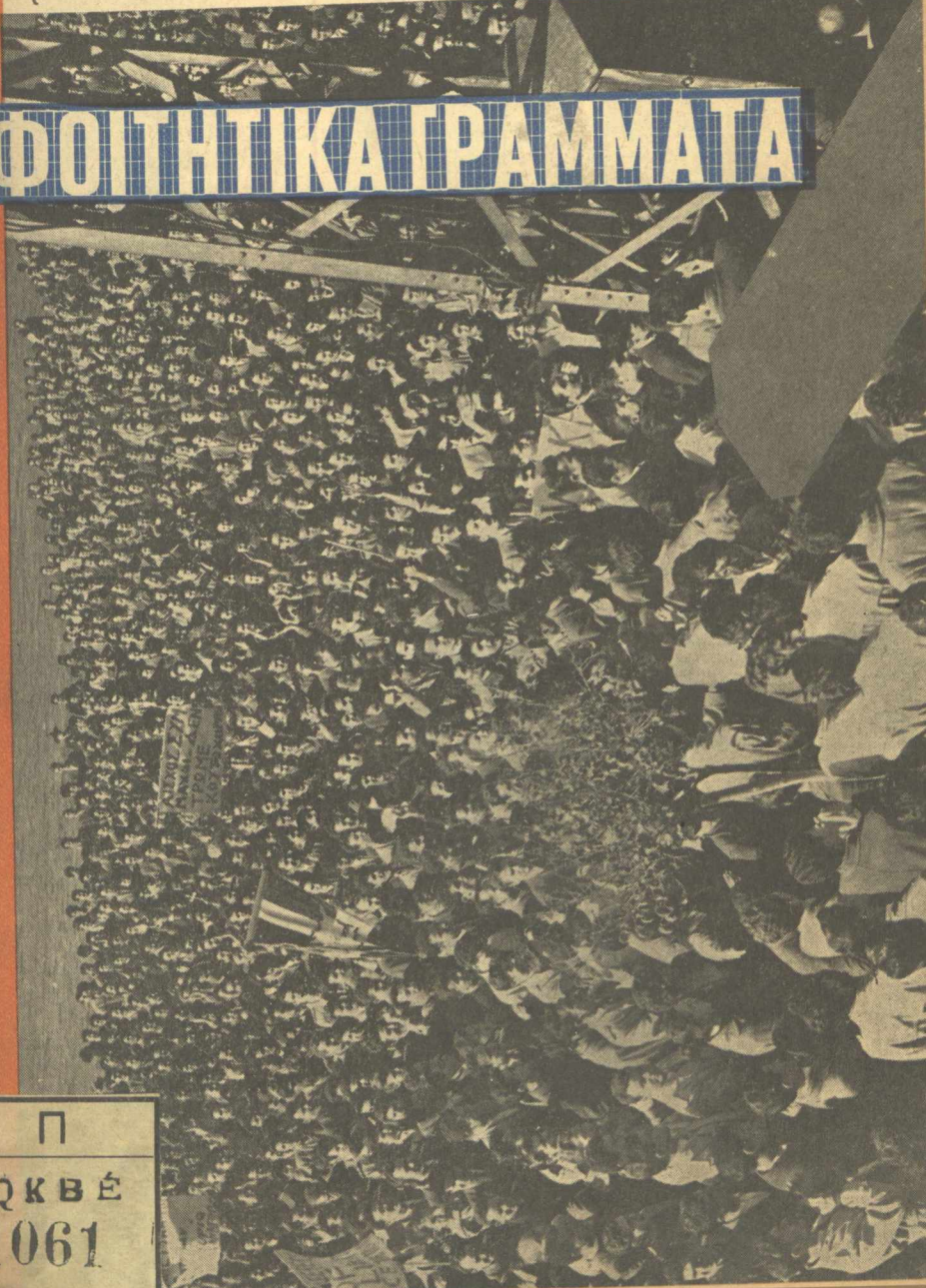
Α.Κ.Μ.Τ. 194/19

Εκδ. 1957-58 αρ. 10; 11,

Σερ. 1061 QKBE

ΤΕΥΧΟΣ 10

ΑΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΜΗΝΙΟΤΟ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ

Π
QKBE
1061

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΡ. 42—ΤΗΛΕΦ. 58-19

Είναι τὸ μοναδικὰ Φροντιστήρια τῆς Θεσσαλονίκης διὰ τὴν προ-
παρασκευὴν τῶν ὑποψηφίων τῶν θεωρητικῶν σπουδῶν (Φιλο-
λογίας, Νομικῆς, Θεολογίας, ΠΟΕ, Ἰνστιτούτων Ξένων Γλωσσῶν,
κλπ.) ὡς καὶ εἰδικὰ διὰ τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν, ἣ ὁποία
ὡς γνωστὸν παρουσιάζει μίαν ἰδιομορφίαν καὶ τόσας πολλὰς
δυσκολίας ὥστε τὸ ποσοστὸν ἐπιτυχίας τῶν κατ' ἔτος διαγω-
νιζομένων νὰ εἶναι τὸ μικρότερον πέρους ἄλλης ἀνωτάτης Σχο-
λῆς τοῦ κράτους. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὴν ἐπιμέλειαν τῶν
τμημάτων αὐτῶν ἔχει αὐτοπροσώπως ὁ κ. Δεληγιαννίδης.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Γ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΙΔΟΥ

ΑΡΙΣΤΟΥΧΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ 38—ΤΗΛΕΦ. 52-01

Τμήματα ὑποψηφίων

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ—ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ—ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ

ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΑ ΦΟΙΤΗΤΑΣ

Νέα Τμήματα ἀπὸ 15 Μαρτίου

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ «ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ»

ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ 40—ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 70-856

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘ' ΟΛΟΝ ΤΟ ΕΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΑ :

Φοιτητῶν ὄλων τῶν Σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου
Ἐποψηφίων δι' ὅλας τὰς Σχολὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Πολυτεχνείου
καὶ διὰ τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν.

Τὸ 90% τῶν κατ' ἔτος εἰσαγομένων
εἰς τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι πάντοτε
μαθηταὶ τῶν Φροντιστηρίων μας.

Τ
Α

Φ
Ο
Ι
Τ
Η
Τ
Ι
Κ
Α

Γ
Ρ
Α
Μ
Μ
Α
Τ
Α

Μ
Α
Ρ
Τ
Ι
Ο
Σ
5
7

Μηνιαῖο ἀγωνιστικὸ δρ-
γανο πνευματικῆς καλ-
λιεργείας. Ἐκδίδονται
ἀπὸ τὴν Ἐπιμορφωτικὴ
Φοιτητικὴ Ἐνωση τοῦ
Πανεπιστημίου Θεσσα-
λονίκης καὶ διευθύνον-
ται ἀπὸ Συντακτικὴ Ἐ-
πιτροπὴ. Συνδρομές :
Γιὰ φοιτητὲς ἐτήσιες 20
δρχ., ἐξάμηνες 10 δρχ. /
Γιὰ ἐπιστήμονες ἐτή-
σιες 40 δρχ., ἐξάμηνες
20 δρχ. / Γιὰ ὑπόλοι-
πους ἐτήσιες 80 δρχ.,
ἐξάμηνες 40 δρχ. Γιὰ
τὸ ἐξωτερικὸν δολλάρ. 2.
Ἐπεύθυνος ἐκδόσεως,
σύμφωνα μὲ τὸ Νόμο :
Χρυσ. Σαββίδης, ὁδὸς
Μητροπόλεως 93. Ἐμ-
βάσματα καὶ ἐπιταγές :
Πρὸς Γεωργ. Νικολαΐ-
δην, Πανεπιστημιακὴ
Λέσχη Βασιλίσ. Σοφίας
36. Περίοδος Β' Χρό-
νος Γ', ἀριθ. φύλλου 10.

Π
Ο
Κ
Β
Ε
1061

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ,

ἀρχίζει μ' αὐτὸ τὸ τεῦχος
γιὰ τὰ «Φοιτητικὰ Γράμ-
ματα». Μὲ γερὰς βάσεις, μὲ νέα μορφή, μὲ καὶ
νούργιο αἷμα, μὲ μεγάλες προοπτικὲς καὶ μὲ πίστη
γιὰ τὴν ἐπιτυχία, φιλοδοξοῦν νὰ γίνουν τὰ «Φοιτη-
τικὰ Γράμματα» ἡ σοβαρὴ καὶ ὑπολογίσιμη φωνὴ
τοῦ φοιτητικοῦ κόσμου γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα πού
τὸν ἀφοροῦν. Μὲ μοναδικὸ σκοπὸ τὴν προοπθεῖα
νὰ ἐπιλυθοῦν τὰ φοιτητικὰ ζητήματα, γιὰ ἕνα καλ-
λίτερο παρόν, γιὰ ἕνα ἀκόμη καλλίτερο αὔριο, μὲ
μοναδικὸ γνώμονα τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους καὶ
τοῦ φοιτητικοῦ κόσμου, μακριὰ ἀπὸ κάθε πολιτικὴ
παράταξη καὶ ἀδέσμευτα ἀπὸ κάθε ξένη ἐπιρροή,
ἐκδίδονται πάλι τὰ «Φοιτητικὰ Γράμματα». Ἀπὸ
τοὺς φοιτητὲς ἐξαρτᾶται ἡ πραγματοποιήσιμη τοῦ
ἐνδουσιασμοῦ μας. Στὴν ἡθικὴ ἀλλὰ καὶ τὴν ὑλικὴ
βοήθεια τοὺς βασίζομαστε γιὰ νὰ προσφέρωμε
στὸν φοιτητικὸν κόσμον μιά ὄχι εὐκαταφρόνητη
ὕπηρεσία.

Αὐτοδιάθεση!

Οι μέρες που πέρασαν χάρισαν στον ελληνικό λαό αλλά και την παγκόσμια κοινή γνώμη την συγκίνηση της μάχης για το κυπριακό που δίδοταν στα Ήνωμένα Έθνη. Τα γεγονότα είναι πλέον γνωστά και μέχρι την στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές οι Έλληνες της πατρικής γης αλλά και της Κύπρου περιμένουν με αγωνία την εφαρμογή της απόφασης των Ήνωμένων Έθνων κατά το μόνο σωστό και παραδεκτό τρόπο. Την έναρξη δηλ συνομιλιών μεταξύ της ελληνικής ηγεσίας και της βρετανικής κυβέρνησης οι όποιες δεν δά πρέπει να αποβλέπουν παρά μόνον στην Ικανοποίηση του μοναδικού πόδου κάθε έλευθερου ανθρώπου, του πόδου της αυτοδιαθέσεως και της έλευθερίας. Οι δωρακοφορεμένοι στρατιώτες του Χάρντινγκ και οι τουρκικές συμμορίες του Κιουτσούκ, που τόσο έντονα μάς θυμίζουν την βαρβαρική τους καταγωγή, δά πρέπει πλέον να συνετισθοῦν και βάζοντας την ούρδ κάτω απ' τὰ σκέλια να μαζευτοῦν στις γωνιές τους. Τό σύνολο σχεδόν των ἀντιπροσώπων, ἄν ἐξαιρέδοῦν τὰ βρετανικά φερέφωνα και οι ἀποικιοκράτες, ἐτάχθησαν ἀνεπιφύλακτα ὑπέρ του δικαιώματος της αυτοδιαθέσεως του κυπριακού λαοῦ σύμφωνα με τις ἀρχές του καταστατικού χάρτη των Ήνωμένων Έθνων. Ἡ Ἰνδική πρόταση, ὅσο κι' ἄν βρῖσκειται μακριά απ' τήν βασική ἐπιδίωξη των κυπρίων, δά πρέπει να χαιρετιοδῆ ὡς ἀπόδειξις του γεγονότος ὅτι ὀλόκληρος ὁ έλευθερος κόσμος ἀντιλαμβάνεται τήν ἀνάγκη της ἀλλαγῆς του καθεστώτος της Κύπρου, που ἔμμεσα ἀποδοκιμάζεται. Καί δά πρέπει βέβαια κανείς να περιμένη τήν ἐξέλιξη των γεγονότων για να διαπισώση κατά πόσον οι Τόρυδες και οι Ζορλού ἀντιλήφθησαν τὸ νόημα της ἀποφάσεως του ΟΗΕ ἢ ἐπιμένουν ἀμετανόητα στα φαϊδρά, πράγματι, ἐπιχειρήματα που δά ἦταν ἴσως ἱκανοποιητικά, τήν ἐποχή της Βικτωρίας και των Σουλτάνων, ἀλλά που ἔχουν καταστή, ὕστερα ἀπ' τὸς ποταμούς αἵματος των δύο παγκοσμίων πολέμων, ἀνεδαφικά και ἀνόητα. Τὸ γεγονός ὅτι και τὰ κράτη ἐκεῖνα τὸ ὅποια ἐτάχθησαν κατά τήν συζήτησιν ἀνεπιφύλακτα ὑπέρ της αυτοδιαθέσεως, ἐψήφισαν τήν Ἰνδική πρόταση ἀποδεικνύει περίτρανα τήν ἀποψη ὅτι ἡ ἀπόφαση που πάρθηκε ὀμόφωνα δέν μπορεί παρά να δεωρηδῆ ὡς βήμα πρὸς τήν ἱκανοποίηση του πόδου του κυπριακού λαοῦ.

Ἐπάρχει μολαταῦτα ἡ περίπτωση να ἐπιχειρηδῆ ἀπό μέρους των δολίων βρεταννών ἡ καταστρατήγησῃ της ἀποφάσεως με τήν συνεχή ἀναβολή των διαπρα-

γματεύσεων ἢ τήν προβολή ὄρων ἀπαράδεκτων, ἐσκεμένα ἀπαράδεκτων, που δά τους βοηθήσουν τήν συνέχισῃ του δολοφονικού τους ὄργιου. Σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση ἡ ἑλληνική ἡγεσία δά πρέπει να καταγγείλῃ τήν ἀδαιρεσία αὐτὴ στα Ήνωμένα Έθνη και συγχρόνως να φροντίσῃ, μελετώντας τὸ συμπεράσμα της πρόσφατης μάχης, να ἐξασφαλίσῃ τήν μελλοντική συμπαράσταση των χωρῶν που ὑποστήριξαν τις ἀπόψεις μας και να ἐπεκτείνῃ τις συμπάθειες σὲ χώρες που ἐπηρεάζονται ἀπ' αὐτές και που, για τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λόγο, κράτησαν στάση διφορούμενη ἢ ἀρητική. Δέν δά ἦταν ἐξ ἄλλου ἐπιτρεπτό να ἀφήσῃ ἡ ἡγεσία της χώρας ἀναπάντητους και ἀπλήρωτους ὄλους ἐκείνους τὸς ἀμετανόητους ἀποικιοκράτες του εἰκοστοῦ αἵωνα που ἐπιμένουν να μάς ποῦλοῦν φίλιαν κακής ποιότητος κρύβοντας ἐπιδέξια τὸ φονικό τους σιλέτο. Σ' αὐτὰ τὰ ἀνεδαφικά ὑπόλειματα των κοσμοκρατόρων δά πρέπει να δοδῆ μιὰ για πάντα ἡ πρέπουσα ἀπάντησῃ χτυπώντας ὄπου εἶναι δυνατό τις ἀπρεπες τους ἐνέργειες και ξεσκεπάζοντας τὰ ταρτουφικά τους καμώματα. Θά πρέπει να ξεκαθαριστῆ, αὐτὸ εἶναι βασικό, ποιοι εἶναι φίλοι μας και ποιοι ἐχθροί μας! Γιατὶ τὸ πρόβλημα εἶναι ζωτικό για τ' ἀδέρφια μας της Κύπρου που πιδανὸν ν' ἀντέξουν στις ἀπάνδρωπες ἐπιδρομές των βρεταννών και τούρκων μισοδοφόρων του Χάρντινγκ ἀλλά κλονίζονται ἔντονα ἀπὸ τ' ἀναπάντεχα χτυπήματα των «πεπολιτισμένων» ἀερολόγων του ΟΗΕ. Ἡ μόνη σωστή λύση του κυπριακού, ἡ αὐτοδιάθεση, δά κερδισδῆ με τὴ σθεναρὴ στάση και τήν ρεαλιστική πολιτική που δά πείσῃ, χωρίς ἀμφιβολία, τὸν έλευθερο κόσμο για τὸ δίκαιο της Ἑλλάδος και των κυπρίων.

N.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

*Δάλα και σιούρα μπιστικὲ τὸ κούφιο σου καλάμι
Και σπέρνε μέσα στην ψυχή τὴν πεδνμιά της νιάτης·
Ν' ἀχολογοῦν τὰ ρέματα, τ' ἀκάθιστα κατοίκια
Κορφοβλαστάρια να μαδάν, στ' ἀναβρονὰ να τρέχουν
Κ' οἱ βλαχοποῦλες ἀντικρα, να σειοῦνε τὰ μαντήλια.
Δόστο φτερά, τομπάνε μου τ' ὀλόγλυκο καλάμι,
Κάντο κωπὶ του γκεσεμιού, κάντο Πινδισιο ἀγέρα,
Νά με χαϊδέυῃ σὰ στρωθῶ πὸ κάτω ἀπ' τις ρομπόλες.
Πῶς μου γητεύει τὸ αὐτὶ τὸ κούφιο σου καλάμι!
Κι' ἄν δέν σὰς γνόρῃσα κορφές, δέν σὰς γνωρίζω δόση,
Ὅμως βαθειὰ ἡ φτίρα μου ἀπὸ τ' ἐοῶς κρατεῖται,
Τὶ δταν ἀκούω τὰ φράγγικα τραγούδια, ἡ καρδιά μου
Βαρεῖται να μολυβόδειη, της λείπει ὁ ἀγέρας·
Μ' δταν ἀκούω τομπάνε μου τὸ θεῖο σου καλάμι,
Πὸν φέρουν ἀπ' τὰ μακροτα σνομάτινα μπλεξίδια,
Ξαναγεννιέται μέσα μου, δλ' ἡ ἀρχαία γενιά μου,
Πατέρας του πατέρα μου, ἀπὸ παλποῦ, προσπάππου,
Μὲ τις χιονάτες φέρομελες, τις καπνιστὲς πιστόλες
Και γροσφόνει τὸ χορὸ — χίλια καλὰ σὸν πρῶτο —
Λεβέντικο και πηδηχτὸ μ' ἀμέτροτητα τὰ σμπάρα.
Και δίπλα πλόσα προθύμη, να οβύνουνε τὴ δίψα.*

*Δάλα και σιούρα μπιστικὲ τὸ κούφιο σου καλάμι,
Τὶ ἀπὸ τὴν Πίνδο σέρνεται και ἡ δικιά μου φτίρα.*

Γιάννης Σεπουλιῆς

Μελέτη
μετ'
ἐμποδίων

**ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΑ
ΒΙΒΛΙΑ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ**

Παλὸ καὶ ἄλυτο, μέχρι τῆς στιγμῆς, τὸ πρόβλημα τῆς μελέτης, τῆς ἀνετης καὶ ἀποδοτικῆς, μαστίζει ἀφάνταστα τὴν ἑλληνικὴ φοιτητικὴ νεολαία. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐξετάσεων, πού τις πιὸ πολλές φορές εἶναι συντριπτικὰ σὲ ἀναλογία προαγωγμένων καὶ ἀπορριπτομένων, δείχνουν καθαρά τὸ πόσο τὸ ζήτημα τῆς δυσκολῆς μελέτης παίζει βασικὸ ρόλο στὴν πρόοδο τοῦ σπουδαστῆ καὶ τῆς ἐπιστήμης, στὴν πατρίδα μας.

Νομίζουμε πὼς δυὸ κυρίως εἶναι τὰ σκέλη τοῦ προβλήματος αὐτοῦ πού, ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἀπασχόλησε παλαιότερα καὶ τὸν τύπο ἀλλὰ καὶ τὴν ἡγεσία τῆς χώρας. Κατὰ τὴ γνώμη μας, γιὰ νὰ λυθῇ τὸ ζωτικῆς σημασίας ζήτημα, θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν μέτρα πρὸς δυὸ κατευθύνσεις. Τὴν ἔκδοση καταλλήλων, ἀλλὰ καὶ προσιτῶν στὸ φοιτητικὸ βαλάντιο, συγγραμμάτων ἀπὸ τοὺς καθηγητῆς καὶ τὴν καλύτερη ὀργάνωση καὶ λειτουργία τῶν φοιτητικῶν βιβλιοθηκῶν, ἀναγνωσθίμων καὶ σπουδαστηρίων. Θὰ ἐξετάσουμε καθένα ἀπὸ τὰ δυὸ

αὐτὰ σκέλη χωριστὰ φροντίζοντας ἀφ' ἑνὸς νὰ περιγράψουμε, μὲ κάθε δυνατὴ ἀκρίβεια, τὴν κατάστασιν πού ἐπικρατεῖ καὶ ἀφ' ἑτέρου προτείνοντας λύσεις πού, κατὰ τὴ γνώμη μας, εἶναι πραγματοποιήσιμες καὶ ἀπαραίτητες γιὰ τὴ ρύθμιση τῆς καταστάσεως.

Καὶ πρῶτ' ἀπ' ὅλα, τὰ συγγράμματα. Εἶναι γνωστὸ ὅτι στὸ σημεῖο αὐτὸ δὲν ὑπάρχει κανένας προγραμματισμὸς ἀπὸ μέρους τοῦ κράτους, τοῦ πανεπιστημίου ἢ οἰοῦδηποτε ἄλλου ἰδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ. Ἡ κατάστασιν ἀντιμετωπίζεται: κατὰ διαφόρους τρόπους. Σὲ πολλὰς περιπτώσεις ἐκδίδουν οἱ ἴδιοι οἱ καθηγητῆς συγγράμματα, σὲ ἄλλες ἀναλαμβάνει τὸ πανεπιστήμιον. Κυρίως, ὅμως, ἢ περισσότερο δουλεῖται γίνεται ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς φοιτητῆς, πού, ἀπὸ καιρὸ τώρα, ἄρχισαν νὰ ἐκδίδουν τις σημεῖωσεις τῶν καθηγητῶν. Ἡ ἐπισημασμένη ἔρευνα πού κάναμε πάνω στὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως τῶν βιβλίων μᾶς ἔπεισε ὅτι ὁ προτιμότερος τρόπος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος πού

ἔφερε τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα, εἶναι οἱ λιθόγραφες ἐκδόσεις τῆς Ἐπιτροπείας Δημοσιευμάτων τοῦ Πανεπιστημίου μας ἀπ' τις ὁποῖες ἐυεργετήθηκαν, κυρίως, οἱ φοιτητῆς τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς. Τὰ βιβλία πού ἐκδόθηκαν ἦταν καταλλήλιστα, ἐμφανίσια καὶ, προπαντός, φτηνά. Δυστυχῶς, δὲν ξέρομε γιὰ ποιὸ λόγο, τὸ μέτρο δὲν ἐπεκτάθηκε καὶ στὶς ἄλλες σχολές. Ἔτσι στὴν Ἱατρικὴ ἔχομε ὀγκωδέστατους καὶ πανάκριβους τόμους, ἀκατάλληλους ὁποσοδήποτε γιὰ τὸν φοιτητῆ τόσο ἀπὸ τὴν ἀποψη τοῦ λεπτομερέστατου περιεχομένου ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς τιμῆς, στὴν Νομικὴ μὲ ἀνάλογη κατάστασιν, στὴ φιλολογία ἔλλειψη πολλῶν ἀπαραίτητων βιβλίων κλπ. Ἡ κατάστασιν πού ὑπάρχει, αὐτὸ νομίζουμε ὅτι τὸ ἀναγνωρίζουν ὅλοι, κατ' οὐδένα τρόπο εὐνοεῖ ἢ ἀπλῶς καὶ εὐκολύνει τὴν πρόοδο τοῦ φοιτητῆ. Οἱ συνέπειες εἶναι προφανεῖς καὶ γενικώτερες. Ἡ ἐπιστῆμη στὴν Ἑλλάδα καρκίνοβατεῖ καὶ γιὰ τὴν οἱ ἐπιστήμονες δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ μορφωθοῦν. Ὅσοι πηγαίνουν στὸ ἐξωτερικὸ καὶ διαπιστώνουν τὴν κατάστασιν πού ἐπικρατεῖ στὰ ξένα πανεπιστήμια, ἀναγνωρίζουν ἀμέσως τὴ διαφορά. Εἶναι, λοιπόν, ἀνάγκη νὰ παρθοῦν ὅλα τὰ ἀπαραίτητα μέτρα γιὰ νὰ λήψῃ ἢ ἀπαράδεκτη αὐτὴ ὀπισθοδρόμησιν πού παρατηρεῖται στὰ ἑλληνικὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα. Λύσεις ὑπάρχουν πολλές. Χρειάζεται καλὴ θέλησιν καὶ ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος μὲ ἀνώτερο πνεῦμα, ἄξιο τῶν ἑλλήνων ἐπιστημόνων. Ὁ Ὄργανισμὸς Ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων, εἶναι μὴ λύσιν πού ἔχει προταθεῖ πολλές φορές. Ἄγνωστο γιὰ ποιὸν λόγο, τὸ ζήτημα παρέμεινε στὸ στάδιο τῶν προτάσεων καὶ συζητήσεων. Ἡ Ἐπιτροπεία Δημοσιευμάτων εἶναι μὴ δευτέρη, ἐξ Ἰσοῦ ἰκανοποιητικὴ λύσιν. Ἀλλὰ καὶ δῶ, ἄγνωστο γιὰ ποιὸν λόγο, παρατηρεῖται δυσπραγία καὶ ἀπροθυμία. Οἱ φοιτητῆς περιμένουν ἀπὸ τοὺς καθηγητῆς τους, τὴν πρυτανείαν, τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας, νὰ λυθῇ ἐπιτέλους τὸ ζήτημα αὐτὸ. Οἱ καθυστερήσεις παρουσιάζουν ση-

μαντικὸς κινδύνους, δίνουν ἀφορμὴν στὴν κυκλοφορία κακοβούλων φημῶν, δημιουργοῦν κατάστασιν ἀγανακτισεως. Ἀλλὰ, κυρίως, πλήττουν θανάσιμα τὸν ἑλληνικὸ ἐπιστημονικὸ κόσμον τῆς αὔριον καὶ, κατὰ ἐπέκτασιν, τὴν ἴδια τὴν πατρίδα μας.

Ἡ ἔκδοσιν, ἐν τούτοις, μᾶς πλήρους σειρᾶς συγγραμμάτων γιὰ ὅλα τὰ ἔτη ὅλων τῶν σχολῶν δὲν θὰ λύσῃ ριζικὰ τὸ ζήτημα. Σήμερα, ὁ Ἑλληνας φοιτητῆς, σάν ἀναπόσπαστο μέλος τῆς κοινωνίας, μαστίζεται ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ κρίσιν πού ἐπικρατεῖ. Οἱ συνθήκες ἐξ ἄλλου πού ἀντιμετωπίζει στὸν καθαρά πανεπιστημιακὸν τομέα εἶναι κάθε ἄλλο παρὰ εὐνοϊκές. Διδάκτρα, ἐξέταστρα, τροφή, στέγη, ρουχισμὸς, συγκοινωνία τὸν καταρακόντων ἀνελέητα. Πῶς θὰ ἀγοράσῃ τὰ συγγράμματα; Εἶτε μὲνοντας νησιτικός, εἶτε γυμνός, εἶτε πορευόμενος σὲ κάποια τρώγη ἢ ἐπιτιμωμένος στὶς μακρινὰς πεζοπορίας. Δὲν ἀναφέρουμε ὑπερβολές. Τὰ ζῶμε καὶ τὰ ξέρουμε. Ἐκεῖνοι πού ἐκπλήσσονται ἢ δυσπιστοῦν θὰ προέρχονται ἀσφαλῶς, ἀπὸ τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων πού, παρὰ τὴν ὑποχρέωσίν τους, στάθηκαν μακρὰ ἀπ' τὰ φοιτητικὰ προβλήματα. Τὰ συγγράμματα, λοιπόν, ἀκόμη καὶ στὴν περίπτωσιν πού θὰ δημιουργηθοῦν συνθήκες φτηνοῦ βιβλίου, θὰ εἶναι ἀπρόσιτα γιὰ μὴ μεγάλη μερίδα σπουδαστῶν. Καὶ ἐδῶ τὸν λόγο ἔχουν τὰ σπουδαστήρια, τὰ ἀναγνωστήρια καὶ οἱ βιβλιοθήκες. Ἡ σημερινὴ τους κατάστασιν εἶναι ἀπογοητευτικὴ. Ἐλλειψὴ βιβλίων, ἀκατάλληλος φωτισμὸς, συνθήκες τσίρκου πού δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν ἀπουσία τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ, περιωρισμένες ὄρες. Καὶ ἀκόμη: σὲ πολλὰ σπουδαστήρια ὁ φοιτητῆς δὲ γίνεται δεκτός, σὲ ἄλλα δὲν ἐξυπηρετεῖται, ἀπὸ μερικὰ διώχεται. Ἔτσι θὰ μελετήσουν; Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ἐνισχυθοῦν; Γιατὶ δὲν πλουτίζονται οἱ βιβλιοθήκες μὲ πολλὰ ἀντίτυπα τῶν συγγραμμάτων πού χρειάζονται, γιὰτὶ δὲν ἐνημερώνονται μὲ ὅλες τις ἀπαραίτητες καὶ νεώτερες ἐκδόσεις, γιὰτὶ δὲν ἐπανδρώνονται μὲ κατάλληλο, ἐνημερωμένο καὶ πρόθυμον νὰ βοηθήσῃ τὸν φοιτητῆ προ-

σωπικό; Είναι δύσκολα πράγματα αυτά; Οι δαπάνες, κατά πρόχειρο υπολογισμό μας, δὲν ξεπερνούν τὸ προσὸ πὸν ἀφιερώνεται γιὰ νὰ βαφῆ ὁ περίβολος ἢ νὰ δοθῆ μιὰ δεξίωση. Τώρα πὸν τὸ Πανεπιστήμιο κάνει τὴν ὄραία αὐτὴ προσπάθεια τῆς δημιουργίας σύγχρονης πανεπιστημιακῆς πόλεως, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ξεχνᾷ τὴν οὐσία τοῦ πράγματος; Τὴν ἴδια τὴν ἐπιστήμη, τὴ διδασκαλία, τὴ

μελέτη. Τὸν φοιτητὴ!

Δὲν μπορούμε νὰ ἐπεκταθοῦμε περισσότερο. Ἄλλὰ ἐπαναλαμβάνουμε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά. Ἡ κατάσταση πὸν ἐπικρατεῖ εἶναι ἀπαράδεκτη, ἐπικίνδυνη καὶ ἀποκαρδιωτική. Δώστε βιβλία, εὐχρηστα καὶ φτηνά. Δημιουργεῖστε ἱκανοποιητικὲς συνθήκες μελέτης. Καταλάβετε το! Εἶναι ζήτημα ζωτικῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας!

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ

Ἡ Συμφωνία τοῦ δειλινοῦ στὸν κάμπο ὀλοῦθε ἀρχίζει πετιέται ὀλόγτος ὁ βοσκὸς καὶ τὸ χωριὸ βιγλιζει. Τὸ λιοκαμένο χέρι του τὸ κούτελο ἔχει ἀδράξει σὰ νὰθελε τὴ σκέψη του στὸ νοῦ νὰ τὴ βαστάξῃ, Καὶ πηγαίνεσθεται ἀργὰ τὸ χεῖλι του στὸ στόμα σὰ νὰ μετᾷ τὸ λόγο του, καὶ νὰ διστάξῃ ἀκόμα. Κι ὡς στέκει ὀλόγτος, πέρφανος, χυτὸς, γερός, ὠραῖος μοιάζει νὰο πανάρχαιο, πὸν πάντα μένει νέος. Τὸ φουσκωμένο στήθος του πὸν σιέται μ' ἀπαλάδα κλείνει ἀτρικύμιστο οὐρανὸ καὶ πέλαο τὴν Ἑλλάδα. Μέσα στὶς φλέβες πὸν σφιχτὰ τοῦ δένουνε τὰ χέρια καὶ χαρκακῶνουν τον βαθιὰ αἷμα κνλὰ ἢ ἀστέρια; Καὶ τὰ μαλλιά π' ὀρθαναμοῦν στὴ λιονταρίασῖα κάρα ἔρωσ τῆς γῆς τὰ μάγεψε γιὰ τ' οὐρανοῦ λαχτάρα, καὶ πότε ὀρτσῶνονται ψηλά στὰ αἰθέρια νὰ πετάξουν καὶ πότε φυλλοκρέμονται στὰ χῶματα νὰ φιάξουν; Στέκει ὀλόγτος, πέρφανος, γερός ὁ νέος Πάνας σὰ βροντερός, ἀσίγητος πολεμικὸς παιάνας πὸν ἀφοῦ ἀπὸ μύρια στοματια στὸν οὐρανὸ ἔσχῆθη ἔγιν' αἰώνιο σύμβολο κι' ἀνθρώπου σάρκα ἐντύθη. Νά, τὸ κοπάδι γύρω του ἀρμονικὰ κινιέται, πελώριο φύλλο, ἀσπρόμαυρο μὲ τ' ἀγεράκι σιέται... Ὅλο σφιχτὰ, ὄλο σφιχτὰ τὸ Δάσκαλο κυκλώνει τὸ σούρουπο στὸν οὐρανὸ σιγά, σιγά ἀπλώνει... Μύρια κουνδούνια πᾶλλονται — βοννήσια συμφωνία, μὰ ἡ φωνὴ τους εἶναι μιὰ καὶ μιὰ ἡ ἀρμονία. Μύρια κουνδούνια πᾶλλονται κι ἡχοῦνε σιγὴν ψυχὴ μου ἡ ἡχώ τους γίνεσαι Σιγὴ καὶ ἡ Σιγὴ φωνὴ μου... Τὴ σιράτα - σιράτα παίρνουμε, μπροσιά 'ναι τὸ τροκάνι χερσεύει ἡ σκόνη πίσω τους καὶ τὰ κλουθὰ στὴ στάνη.

Γιάννης Μάνωλεδάκης

οἱ
νέοι
λογοτέχνηαι
τῆς
Θεσσαλονίκης: ποιηταὶ
πεζογράφοι

Β'.

Μιλήσαμε γιὰ τὴν ποίηση τῶν νέων. Δὲν θὰ δίναμε ὁμως ὀλοκληρωμένη εἰκόνα τῶν κατακτησῶν τῶν νέων ἂν δὲν μιλούσαμε καὶ γιὰ τὴν πεζογραφία τους. Βέβαια ἡ ποίηση—μολονότι δύσκολη, πολὺ πῖο δύσκολη ὑπόθεση ἀπ' ὅτι φαινομενικὰ νομίζεται — προσφέρεται σὰν πῖο πρόχειρο ἐκφραστικὸ μέσο. Δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο ὁμως καὶ μὲ τὸν πεζὸ λόγο. Ἐδῶ οἱ ἀπαιτήσεις καὶ οἱ δυσκολίες τοῦ εἶδους εἶναι ἀφάνταστα πῖο μεγάλες καὶ πῖο πολλές. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ συγκομιδὴ εἶναι πενιχρή.

Αὐτὴ τὴ σιγμὴ θυμᾶμαι μιὰ πρόσφατη ἐπιφυλλίδα τοῦ Γ. Φτέρη, πὸν κάνοντας ἕνα πρόχειρο ὑπολογισμὸ ἀνεβάζει σὲ τρεῖς χιλιάδες τὰ βιβλία πὸν τυπῶνται κάθε χρόνο ἀπὸ νέους. Καὶ τονίζει ὅτι οἱ ἐκδόσεις αὐτές, πὸν οἱ πῖο πολλές τους περιέχουν στίχους, δὲν προσθέτουν ἴποτε στὰ γράμματά μας—ἴσα-ἴσα εἶναι σημεῖο ἀνησυχαστικὸ—καὶ παρέρχονται χωρὶς κανεὶς νὰ ὑποπιεθῆ τὴν παρουσία τους. Ἐξυηρησετοῦν ἕνα μονάχα σκοπὸ. Τὴν μταιοδοξία.

Δὲν πρέπει ὁμως σ' αὐτὸν τὸν κατηγορηματικὸ νὰ τοποθετήσουμε καὶ μερικές φωνές πὸν ξεχωρίζουν γιὰ τὴν ποιότητά τους καὶ πὸν ὀπωσδήποτε ἔχουν κάτι νὰ μᾶς ποῦν. Κι' ὁ Βασίλης Βασιλικὸς ἀναμφισβήτητα χωρὶς ν' ἀποτελῆ τὴν μοναδικὴ εἶναι ὠστόσο μιὰ ἀπ' τὶς λίγες ἀξιόλογες περιπτώσεις πὸν ἀξίζει νὰ μᾶς ἀπασχολήσουν.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ Τους τελευταίους μήνες του 1953 κυκλοφόρησε σε μιὰ πολύ επιμελημένη έκδοση ἡ «Διήγηση τοῦ Ἰάσονα» ἕνα ἐκτενές ἀφήγημα· δὲν θὰ τὸ ὀνομάσουμε μυθιστορία γιατί οἱ ἀπαιτήσεις μας καὶ φυσικὰ καὶ οἱ κρίσεις μας θάταν αὐστηρότερες προκειμένου γιὰ μιὰ σύνθεση πολυπλοκότερη καὶ πιὸ ἔντεχνη.

Πολὺ νέος ἀκόμη ὁ συγγραφέας. Κι ἴσως εἶναι πρόωρο νὰ προσπαθήσουμε νὰ κάνουμε μιὰ κάποια τοποθέτησή του. Πράγμα ἄλλωστε ποὺ ἐγκυμονεῖ καὶ κινδύνους. Ὡστόσο τίποτα δὲν μᾶς ἐμποδίζει νὰ προχωρήσουμε σὲ ὀρισμένες διαπιστώσεις καὶ νὰ προσδιορίσουμε τὸν χώρο μέσα στὸν ὁποῖο κινεῖται ὁ Βασιλικός.

Ὁ Β. Βασιλικός εἶναι ἕνας ζωντανός πνευματικός ἀνθρωπος γεμάτος ἀνησιχίες καὶ ἀναζητήσεις.

Στὸ ἀφήγημά του, κάτω ἀπὸ τὸν γνωστό ἀρχαῖο μῦθο, ποὺ δὲν ἀποτελεῖ παρὰ ἕνα πρόσχημα γιὰ νὰ προβληθοῦν σύγχρονες καταστάσεις καὶ ἀγωνίες, ὑπάρχει μιὰ ταύτιση τοῦ νεαροῦ Ἰάσονα μὲ τὸν ἕξ ἴσου νεαρὸ συγγραφέα. Κάτω ἀπὸ μιὰ ἐπιμελημένη λυρική πρόζα ὑπάρχουν ὅλες οἱ ὀδυνηρὲς ἐμπειρίες ποὺ δοκίμασε ὁ συγγραφέας τὰ τελευταῖα χρόνια. Τὸ ἀφήγημα ὅμως δὲν ἐξαντλεῖται μὲ τὴν ἐφηβική ἀνησιχία, στοιχεῖο ὅμως ποὺ μᾶς ἐπιτρέπει νὰ τὸ τοποθετήσουμε στὸ γενικότερο κλίμα τῆς ἐφηβικῆς λογοτεχνίας, ποὺ τὸ συναντοῦμε καὶ στὴν «Εἰσοὶα» τοῦ Κοσμᾶ Πολίτη, στὸν «Λεωνῆ» τοῦ Γιώργου Θεοτοκά ἀλλὰ κυρίως στὸ μεγάλο γαλλικὸ πρότυπο τοῦ εἴδους τὸν «Grand Meaulnes» τοῦ Alain-Fournier. Ὁ Ἰάσωνας ἀνδρώνεται καὶ ἀντιμετωπίζει τὰ ἀδυσώπητα προβλήματα τῆς πρώτης ἀνδρικής ἡλικίας. Εἶναι μιὰ ψυχὴ ἐλεύθερη ποὺ κατέχεται ἀπ' τὴν ἀγωνία τῆς φυγῆς. Ἰσὸς αὐτῆ τῆς φυγῆς τοῦ τὴν υποβάλλει καὶ ὁ κάποιοι ὑπονοούμενοι πλανηθεδισμός. Πάντως δὲν διστάζει νὰ προχωρήσει σὲ ἐπαναστατικὲς ἐνέργειες καὶ ἀποφάσεις τολμηρῆς, νὰ ξεκόψει μὲ τὴν παράδοση καὶ νὰ ἀρνηθῆ μιὰ ζωὴ ἐξασφαλισμένη ποὺ θὰ λιμνάζει στὴν ρουτίνα καὶ τὴν φθορὰ. Αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ νόημα τῆς ἀγωναυτικῆς ἐκστρατείας κι' ἔτσι ἀποφασίστηκε.

Ἡ κριτικὴ στάθηκε μὲ κατανόηση

ἀπέναντι στὸν Βασιλικό. Βέβαια μερικοὶ θέλησαν νὰ προχωρήσουν σὲ ἀναλύσεις καὶ νὰ ἀναζητήσουν ἐπιδράσεις καὶ ἀδυναμίες. Αὐτὸ στὴν προκειμένη περίπτωση εἶναι παράλογο καὶ (γιατὶ ὄχι;) ἄδικο. Γιατὶ σὲ τελευταία ἀνάλυση μᾶς ξεφεύγει ἡ οὐσία τοῦ ἴδιου τοῦ πράγματος· ὅτι δηλαδή ἡ «Διήγηση τοῦ Ἰάσονα» τοῦ Βασιλικοῦ εἶναι ἕνα νεανικὸ βιβλίο καὶ ἡ μόνη λέξη μὲ τὴν ὁποία θὰ μπορούσε νὰ τὸ χαρακτηρίσει κανεὶς εἶναι ἡ ἀναζήτησή.

Δυὸ ἀκόμα περιπτώσεις θὰ μᾶς ἀσχολήσουν. Ὁ Σταῦρος Θεοφανίδης καὶ ὁ Νίκος Μπακόλας.

Καὶ οἱ δύο τους ἔχουν δώσει δείγματα ἀξιολογῆς πεζογραφίας χωρὶς ἀκόμα νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ παρουσιάσουν συγκεντρωμένη ἐργασία τους, πράγμα ποὺ δείχνει ὅτι ἔχουν πλήρη συνείδηση τῆς εὐθύνης καὶ τῆς σοβαρότητας τοῦ τολμήματος.

Ὁ Σταῦρος Θεοφανίδης σὰν πεζογράφος—γιατὶ μᾶς ἔχει δώσει καὶ ἀξιόλογους στίχους δημοσιευμένους κατὰ καιρούς τῆς διάφορα περιοδικὰ—εἶναι θαυραστικὸς τοῦ Hemingway, ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἔχει πάρει καὶ τὸν βραχυπερίοδο κι ὅλο νεῦρο λόγο. Στὰ διηγήματα τοῦ Θεοφανίδη ὅπου κυρίαρχο στοιχεῖο εἶναι ὁ ἐφηβικὸς ἔρωτας, ὑπάρχει λεπτὴ ψυχολογικὴ παρατήρηση, ἐλαφρὴ εἰρωνία καὶ πολλὴ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Θεοφανίδης βραβεύτηκε πῆρσις τοῦ φοιτητικὸ διαγωνισμοῦ διηγήματος.

Τὸ διήγημα—ἀλλὰ καὶ τὸ μυθιστόρημα—εἶναι ὁ ἐκφραστικὸς χώρος καὶ τοῦ Νίκου Μπακόλα. Τὸ διήγημά του παρουσιάζει μιὰ ἄγρια τεχνικὴ μὲ μιὰν ὀριμότητα στὴ σκέψη καὶ πλούσια συναισθηματικὴ ἐμπειρία. Ὑπάρχει στὸν Μπακόλα μιὰ συγκρατημένη μελαγχολία «γιὰ τὴν εἰρωνία τῆς τύχης καὶ γιὰ τὸ ἀδυσώπητο τῆς ζωῆς», πολλὴ πικρία καὶ συμπάθεια γιὰ τὶς ἀδικημένες ὑπάρξεις. Ἡ νουβέλλα του «Παράλλαξι στὸ Πένθυμο Ἐμβατήριον» διακρίθηκε στὸ διαγωνισμὸ πεζογραφίματος τοῦ περιοδικοῦ «Μορφές».

Καρ. Μητοάκης

Σκέψεις γιὰ τὸ Πανεπιστήμιο

ΝΕΛΛΗΣ
ΖΑΓΚΑΡΕΤΟΥ

Ὁταν τὸν περασμένο χειμῶνα τύχαινε καμμιά φορὰ νὰ περνῶ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο, κυρίευσεν τὴν ψυχὴ μου κάτι σὰν φόβος μαζὶ μ' ἐλπίδες καὶ προσδοκίες. Ἦθελα νὰ μῶ στὸ προαύλιο, νὰ τριγυρίσω στὸν κήπο, νὰ δῶ πῶς ζῆ αὐτὸς ὁ κόσμος, ὁ τόσο διαφορετικὸς ἀπὸ μᾶς τὸν μαθητικὸ κι' ὁ τόσο ὁμορφος, ποὺ πάνω του ἀπῶθεσα ὅλες μου τὶς προσδοκίες, ὅλη μου τὴ ζωὴ.

Τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔδινε εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις σκεφτόμουν ἕνα σωρὸ ὁμορφὰ καὶ σοβαρὰ πράγματα, πὺν σὰν θέλησα νὰ τὰ συζητήσω, ἔτσι νοερά, μὲ τὴν γαλήνια μορφὴ τοῦ Ἀριστοτέλη τῆς κεντρικῆς εἰσόδου, ἔνωσα τόση ἀποθάρρυνση γιατί δὲν ἔδειξε νὰ κατάλαβε τίποτε... Μὰ ἤμιουν κουτὴ, στὸ κάτω-κάτω δὲν περίμενα κατανόηση ἀπὸ μιὰ μαρμαρίνη προτομὴ!..

Ἄφου μπῆκα στὸ Πανεπιστήμιο ἄρχισα νὰ γυρεύω τὴν ἀτμόσφαιρα τὴν καινούργια, τὴν διάφορη ἀπ' τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ σχολείου καὶ τὸν αὐτῶν καθηγητῶν, τῆς συναδελφικότητος, τῆς κατανόησης, τὸν σοβαρὸ μαζὶ καὶ πνευματικὸ τόνο καὶ στὴ μελέτῃ καὶ στὴ σκέψη καὶ στὶς σχέσεις μὲ τοὺς ἄλλους συναδέλφους.

Δὲν ξέρω ἂν ὅλοι οἱ πρωτοετείς συνάδελφοι ἐνωσαν στὴν ψυχὴ τους τὸ ἴδιο κενὸ μὲ μένα, σὰν κατάλαβαν, πῶς ἡ ἀναζήτησή τους αὐτὴ δὲν θάφερε κανένα ἀποτέλεσμα.

Τώρα, ἀπὸ πορῶ νὰ πῶ, πῶς κατατοπίστηκα ἀπόλυτα στὴν πανεπιστημιακὴ ζωὴ, στὶς ὑποχρεώσεις καὶ στὰ καθήκοντά μου, ζητῶ ἀκόμα ν' ἀνακαλύψω κάπου

αὐτὸ ποὺ περιμένουμε σίγουρα ὅλοι ἀπ' τὸ Πανεπιστήμιο.

Ἡ γνώση εἶναι κάτι ἀπόλυτα συγκεκριμένο, ὅσο κι' ἂν εἶναι ἀπεριόριστο κι' ἀποκτάται ὀπωσδήποτε μ' ἕνα σωρὸ τρώπους, φτάνει νὰ ὑπάρχει ἡ καλὴ θέληση. Βέβαια τὸ Πανεπιστήμιο μᾶς προωθεῖ στὸ δρόμο ποὺ διαλέγουμε καὶ μᾶς δίνει τὴν ἀπαιτούμενη κατάρτιση. Δὲν φτάνει ὅμως αὐτὸ. Πρῶτα ἀπ' ὅλα καὶ πρὶν ἀπ' τὴν γνώση καὶ πρὶν ἀπ' τὴν τάση γιὰ γνώση ἀκόμα, χρειάζεται νὰ νιώσουμε βαθειὰ στὴν ψυχὴ μας αὐτὸ ποὺ περιμένουμε ἀπὸ ἕνα τέτοιο ἴδρυμα: τὴν Ἀνθρωπιά.

Ὁ ἀνθρώπος μόνος του δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τελειωθῆ, ὅσο κι' ἂν τὸ ἐπιθυμῆ, κι' ἡ οἰκογένεια, ὅσο κι' ἂν εἶναι πατριαρχικὴ, ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρονικὸ διάστημα παύει νὰ ἀσκή ἔλεγχον στὰ νέα παιδιὰ τῆς.

Ὅσο περνᾶει ὁ καιρὸς, ἔμεις οἱ φοιτηταὶ τόσο πιὸ πολὺ ξεφεύγουμε ἀπ' τὸ σπίτι καὶ δινόμαστε στὸ Πανεπιστήμιο. Εἶναι φυσικὸ λοιπὸν ν' ἀποζητᾶμε ἐκτός ἀπ' τὴν γνώση ἢ τὸν τρόπο σκέψης καὶ τὸν τρόπο νὰ γίνουμε Ἀνθρωποὶ καὶ μάλιστα νὰ τὸν ἀποζητᾶμε ὄχι μονάχα στὸς καθηγητὰς ἀλλὰ καὶ στὸς συναδέλφους μας.

Εἶναι γεγονός πῶς μὲ πολὺ δυσκολία ἀνακαλύπτουμε στὸ μεγάλο μας σχολεῖο ὀρισμένα πράγματα πότε συγκεκριμένα καὶ πότε ἀφηρημένα, ποὺ νιώθουμε ἔντονα τὴν ἔλλειψή τους.

Ὁ φοιτητὴς δὲν μπορεῖ κι' οὔτε πρέπει μέσα στὸ πανεπιστημιακὸ περιβάλλον νὰ νιώθῃ μόνος, ξέχωρος ἀπ' τοὺς ἄλλους, χωρὶς νὰ τὸν συνδέσει τίποτα μ' αὐτούς.

Πρέπει να βάλλουμε σκοπό της ζωής μας την τελειότητα κι' αυτή θα βρεθῆ μονάχα σάν ὄλοι καταβάλουμε μιὰ προσπάθεια ἀλληλοβοήθειας, κατανόησης καὶ βελτίωσης.

Ἐμεῖς οἱ καινούργιοι ζητᾶμε νὰ βροῦμε σὲ μεγάλο σχολεῖο πὺ μπήκαμε, τὸν ἑαυτό μας, τὴν ὀλοκληρωμένη μας προσωπικότητα, τὸν προσανατολισμό μας. Οἱ γνώσεις δὲν μᾶς φιλάνουν, γιατί ἔχουμε τὴν φιλοδοξία νὰ ἐγγίσουμε τὰ κλασσικά πρότυπα τῆς φυλῆς μας.

Τὴν ἀγάπη, τὴν ἀλληλεγγύη, τὴν κατα-

νόηση, τὸν ἀλτρουισμό, τὴν ἀνθρωπιὰ θέλουμε νὰ βροῦμε ὄχι μονάχα στοὺς καθηγητὰς ἀλλὰ καὶ στοὺς συναδέλφους μας.

Ἡ Πατριδα μας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἀνθρώπους. Θέλουμε τὸ Πανεπιστήμιο νὰ μᾶς βοηθήσῃ στὴν προσπάθειά μας νὰ ἐκπληρώσουμε τὴν ἀνάγκη τῆς. Ἄν γίνῃ αὐτό, ἴσως ἡ μαρμαρίνη πρότομή τοῦ Ἀριστοτέλη, σάν τὴν κοιτᾶμε ἀφηρημένα περνώντας μπροστά της, νὰ δείχνῃ κατανόηση κι' ἐνθάρρυνση στὸν δύσκολο ἀγώνα πὺ διαλέξαμε.

● Πρωτοετῆς φοιτητῆς

ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΝΔΥΛΑΚΗ

᾽Ω πελώριο Πανεπιστήμιο. Ἐνοιώσες ἀραγε ποτὲ πάνω στὰ ἀκίνητα πέτρινα θεμέλια σου τὸ ρίγος καὶ τὴ συγκίνηση πὺ γεννᾶς; Φαντάστηκες ποτὲ πόσες καρδιὲς γεμάτες ἐλπίδες καὶ πόθους κτυποῦν δυνατὰ ὄταν σὲ ὄνειροπολοῦν; Πόσοι σὲ βλέπουν μὲ τὴ φαντασία τους στὴν ἄκρη τοῦ ὀρίζοντά τους καὶ πόσοι ξυπνοῦν τὸ πρωὶ ἢ πέφτουν νὰ κοιμηθοῦν τὸ βράδυ μὲ τ' ὄνομά σου σάν προσευχὴ στὰ χεῖλιά τους; Ἐποδογίσεις ποτὲ πόσα χέρια καὶ πόσες διάνοιες κινοῦνται γιὰ χάρη σου; Πόση στοργὴ μαζεῦεις σάν μαγνήτης καὶ πόσες προσδοκίες σὲ σένα κατευθύνονται, Πόσες φορὲς ἐσένα βλέπουν στὴν ἄδεια θέση ἐνὸς στραμένου τραπέζιου σ' ἕνα ἐπαρχιώτικο σπίτι, γονεῖς πὺ σοῦ ἐμπιστεύτηκαν τὸ παιδί τους, παιδιά πὺ τοὺς πήρες τὸν ἀδελφὸ τους... Σὲ φαντάζονται σάν ἕνα πελώριο ἐργοστάσιο ὑπερβολικὰ θαυματουργὸ μὲ δυὸ πορτοῦλες πὺ παίρνεις ἀπὸ τὴ μιὰ ὄλους τοὺς ἀκατέργαστους νέους πὺ πετυχαίνουν στὶς ἐξετάσεις καὶ τοὺς δίνεις ἀπὸ τὴν ἄλλη, μορφωμένους ἐπιστήμονες στοὺς ὁποίους ἡ πολιτεία καὶ οἱ ἀνθρώποι ἐμπιστεύονται τὰ συμφέροντά τους...

Ἐπὸν τὸν Ἰούνιο τὸ Πανεπιστήμιο ἦταν ἄφωνο σάν ἄδεια φωλιά πουλιῶν καὶ οἱ τόμοι τῆς βιβλιοθήκης

τοὺς χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους τὴ νύστα πὺ τόσοσες μὲνες προκαλέσαν στὰ κουρασμένα μάτια πὺ ἔπεφταν πάνω τους ἦρθε στὴ Θεσσαλονίκη γιὰ νὰ δώσῃ ἐξετάσεις.

Ἐπὸν ἀντίκρουσε γιὰ πρώτη φορά τὸ Πανεπιστήμιο (γιὰ τὸ ὁποῖο τόσα χρόνια ἄκουε νὰ μιλοῦν) τὸ κοίταξε πολλὴ ὥρα μὲ συγκίνηση κι' ἔδωσε στὸν ἑαυτό του ὑποσχέσεις. Ἐποσχέθηκε νὰ εἶναι ὁ πιὸ ἐπιμελής ἀπ' ὄλους, νὰ μὴ λείψῃ οὔτε ἀπὸ ἕνα μάθημα νὰ τρέξῃ πίσω στὸ βιβλίο του πρὶν καλά-καλὰ χωνέψῃ τὸ φαγητό του, νὰ πηγαίνῃ ἀπὸ τὰ ξημερώματα καὶ τελευταῖος νὰ φεύγῃ γιὰ νὰ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὸ στόμα—ἴσως κι' ἀπὸ τὸ μυαλό—τῶν καθηγητῶν του ὄλη τὴν ἐπιστῆμη πὺ διάλεξε καὶ τὴ νύκτα στὸ δωμάτιό του νὰ καταγράψῃ ὄλα ὄσα ἄκουσε, ὄλα ὄσα σημείωσε, νὰ τὰ ἀποθηκεύῃ μὲ τὸ μολύβι του στὰ τετράδια... Ἐποσχέθηκε νὰ ἀναδειχθῇ, νὰ διαπρέψῃ, νὰ γίνῃ μεγάλος, πολὺ μεγάλος... ᾽Ω ἐρωτικοὶ ὄρκοι. Πόσο αἰώνιοι φαίνόσαστε μπροστὰ σὲ κάτι τέτοιες ὑποσχέσεις...

Ἐπὸν τὸ φθινόπωρο ἔγιναν οἱ ἐπιστητήριες ἐξετάσεις ἔγραψε καλά καὶ ὄταν βγῆκαν τὰ ἀποτελέσματα εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ τηλεγραφήσῃ στὸν πατέρα του μιὰ λέξη: «πέτυχα». Μιὰ λεξοῦλα πὺ τόσοσες φορὲς τὴν εἶπε ἐκείνη τὴ μέρα καὶ τὶς ἐπόμενες, τρεῖς συλλαβὲς πὺ δείχνουν τὴν

πραγματοποίηση ἐνὸς μαγευτικοῦ ὄνειρου. Πέτυχε! Οἱ κόποι του καὶ τὰ τόσα ἔξοδα δὲν πῆγαν χαμένα. Οἱ ἀγωνίες καὶ τὰ ξενύχτια ἐκπληρώθηκαν... Ἐγινε πιὰ «φοιτητῆς», ὄνομάστηκε ἀκαδημαϊκὸς πολίτης πρὶν καλά καλά γίνῃ ἀπλὸς πολίτης...

Ἐνυπόμονα περιμένε τὴν ἀνακοίνωση ν' ἀρχίσουν οἱ ἐγγραφές. Κι' ἀπὸ τοὺς πρώτους πῆγε νὰ συμπληρώσῃ τὰ χαρτιά πὺ τοῦ ἔδωσαν, νὰ καταθέσῃ τὸ ἀπολυτήριο τοῦ γυμνασίου—τὸ ἰδανικὸ τὸσων χρόνων!—καὶ νὰ ὄνομαστῇ πραγματικὰ πιὰ φοιτητῆς, μὲ ἀριθμὸ μητρώου... Ἐφυγε ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο καὶ στ' αὐτιά του βοῦζαν τόσες ἐλπίδες καὶ στὰ μάτια του ἔλαμπε ἕνας πόθος, μιὰ αἰσιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον. Κανένας πιὰ δὲ μπορούσε νὰ πῇ πὺ δὲν ἦταν φοιτητῆς...

Φοιτητῆς! Ἐνας ἀπὸ τοὺς εὐτυχημένους ἐκείνους θνητοὺς πὺ κατὰ φεραν—ὄχι πάντοτε γιατί ἀξίζουν—νὰ πετύχουν στὶς ἐξετάσεις, πὺ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐλπίζουν πὺ θὰ τελειώσουν μιὰ μέρα καὶ θὰ γίνουν ἐπιστήμονες, πὺ... πὺ... Αὐτὸς θὰ γίνῃ αὖριο ὁ ἡγέτης, σ' αὐτὸν θὰ ἀνατεθῇ ἡ ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστῆμης πὺ διάλεξε... Οἱ ἀνθρώποι θὰ τὸν ἐκτιμοῦν, θὰ τὸν ἀκούουν μὲ προσοχή, θὰ τὸν σέβονται... Οἱ φοιτητῆς... Ἐπὸν ἀριανὴ ἡγέτιδα τάξη, οἱ ζηλευτοὶ πὺ κάποτε πέτυχαν σ' ἕνα διαγωνισμό καὶ γεμάτοι ἐλπίδες χύθηκαν γιὰ νὰ κατακτήσουν τὸ κόσμο... Νὰ τὸν κατακτήσουν; Μὰ ἔγινε κιόλας δικὸς τους... Λίγα ἀσήμαντα σκαλοπάτια ἔμειναν ἀκόμα. Σὲ λίγα χρόνια, ὄσα τὰ δάκτυλα τοῦ ἐνὸς μόνο χεριοῦ, ὄλα θὰ τελειώσουν...

Οἱ ἀριστεύσαντες στὶς φετεινὲς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις.

Ἐνοιώθε πὺ τὸ κεφάλι του στέκοταν πιὸ ψηλά ἀπὸ πρὶν στοὺς ὄμους του, πὺ στὴ πλάτη καὶ στὰ πόδια του εἶχε φτερά ὄπως ὁ ἀρχαῖος Ἐρμῆς... Βάδιζε στὸ δρόμο μὲ περισσότερο βήρος. Αὐτὸς πὺ μέχρι τώρα περπατοῦσε σκυμμένος, τώρα ἀνορθώθηκε ἔξαφνικὰ. Πετοῦσε... Ἐρχισε κι' ὄλας νὰ φαντάζεται πὺ ἐκατοντάδες ζευγάρια μάτια ἦταν κερφωμένα πάνω του καὶ τὸν θαύμαζαν... Φοιτητῆς!...

Ἐτρεξε ἀμέσως καὶ τύπωσε ἐπισκεπτήρια,—τὰ πρώτα του ἴσως—πὺ κατὰ ἀπὸ τ' ὄνομα ἔγραφαν «Φοιτητῆς τῆς...». Μὲ δέκα δραχμὲς πὺ τοῦ στοίχισαν σκόρπισε παντοῦ εὐχαριστήρια κι' εὐχὲς μὲ μόνο σκοπὸ νὰ μάθῃ ὄλος ὁ κόσμος πὺ ἔγινε φοιτητῆς... Ἐπὸν πρωτόπιασε τὶς τυπωμένες καρτοῦλες γιὰ πολλὴ ὥρα στήλωσε τὸ βλέμμα του στὸ «φοιτητῆς». Ἐπὸς ὄλοι, νόμισε κι' αὐτὸς πὺ αὐτὸς ἐξήγηκε ἡ ὑπαρξὴ του ἐπειδὴ μεγάλωσε τ' ὄνομά του μ' αὐτὴ μόνο τὴ λέξη...

Καὶ μουρούρισε μαζί μ' ἐκείνον τὸν παλιότερο λογοτέχνη: «Ἰδοῦ ἐγὼ φοιτητῆς!». Ἐρρε σχολαστικὴ διδασκαλε μὲ τοὺς καταλόγους καὶ τὰς ἀποσιᾶς σου, μὲ τοὺς κλήρους καὶ τὰς ἐξηγήσεις σου... Τὰ ἔτη παρέρχονται ταχέως, θὰ γίνῃ τελειόφοιτος... διδάκτωρ... ὕφηγητῆς... καθηγητῆς... Μὰ δὲν εἶναι δύσκολον; Δὲν εἶναι διόλου... Ἰδοῦ καὶ ἡ Ἀκαδημία... Εἶναι πολὺ!... Διατὶ πολὺ; Θὰ γίνω...». Καὶ μπροστὰ ἀπὸ τὰ μάτια του πέρασαν ὄλα τὰ ἀξιώματα, ὄλοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες πὺ θαύμαζε...

Μὲ τέτοια ὄνειρα, μὲ τόση αἰσιοδοξία, ἐκίνησε ἕνας γιὰ τὴ φοιτητικὴ του ζωὴ...

Κωστής Παλαμᾶς

Στις 27 Φεβρουαρίου, έκλεισαν δεκατέσσερα χρόνια από τότε, πού ο Παλαμᾶς με διπλή πικρία, τὸ σκλάβωμα τῆς Πατρίδας μας καὶ τὸν θάνατο τοῦ ταιριοῦ του, πῆγε νὰ χορέψῃ με τοὺς Ἀθάνατους Θεούς, τὸν τρισμακάριστο Ἰακχο. Ποτάμια τὸ μελάνι καὶ κάμποι τὸ χαρτὶ ξεοδέυτηκαν γιὰ νὰ ὑμνήσουν τὸν Ἄνθρωπο καὶ τὸ Ἔργο του. Ἐνώνουμε κι' ἐμεῖς τὸν δαυμασμό μας καὶ τὴν λατρεία μας κοντὰ στὶς ἄλλες, πιὸ δυνατὲς φωνές καὶ φέρνουμε στὴ μνήμη μας τὸ μετέωρό του. Γεννήθηκε μοναδικός, ἔγραψε μοναδικὰ κι' ἔλλειψε ἀναντικατάστατα, τουλάχιστο μέχρι σήμερα.

Ὁ Παλαμᾶς ὁ Πατριδολάτρης, μὰ κι' ὁ Πανανθρώπινος· ὁ Στοχαστής, μὰ κι' ὁ μαστιγωτής· ὁ σαρκαστής, μὰ κι' ὁ Δάσκαλος. Ἔσπασε κάθε φράχτη πού κρατᾶει τοὺς ἀνθρώπους ἀντίμαχους, μὰ ὕψωσε κάστρα γύρω ἀπ' τὰ σκολεῖα γιὰ νὰ διώχουν τὸν ξένο καὶ τὸν πλάνο τῆς Ρωμισσύνης. Ὁ διεθνιστής, μὰ κι' ὁ ἀνέκκλητα Ἕλληνας. Δὲν εἶναι τοῦτο ἀντίφαση στὸ Ἔργο του. Εἶναι μιὰ κατασταλαγμένη ἀλήθεια. «Ὅλοι οἱ διανοητὲς εἴμαστε Ἕλληνες» ψάλλει ὁ Νίτσε στὴ Γέννηση τῆς Τραγωδίας. Ποιὰ μεγαλύτερη ἀλήθεια! Ἦρθε σύγκαιρα. Ὁ Ρωμαντισμὸς τοῦ Παπαρρηγόπουλου, τοῦ Βασιλειάδη, τοῦ Παράσχου, ξαιματώνουν τὸ πνεῦμα στὴν καινούργια Ἑλλάδα. Ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ ἡ φωνή του, καμπάνα Ἀνάστασης, ἔδιωξε τὰ τελώνια.

Τρεκλιομένο τὸ Ἔδνος ἀπ' τὴν ἀποκοτιὰ τῶν «ζητωπολέμων» στὸ ἐνενηνησαεφτά. Ρίχνει τὸν Δωδεκάλογο τοῦ Γύφτου καὶ τὴ Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ, στὰ 1907 καὶ 1910, ἄερα στὰ πνευμόνια τῶν νέων. Χαράζει τὰ ἰδανικὰ τῆς γενιᾶς καὶ σημειώνει τὰ λάθη τῆς. Τὰ θαύματα τοῦ 1912 καὶ 1913, ἔχουν κάτι κι' ἀπ' τὴ δική του τὴν προσφορά. Στὰ 1918 δίνει σὲ λιτούς καὶ στιβαροὺς στίχους, τὸ μέτρο τῆς μεγαλωσύνης τῶν Ἑθνῶν. Δὲν δὰ μιλήσουμε γιὰ τίς τιμητικὲς διακρίσεις, πού τὸν συνόδεψαν στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο, οὔτε γιὰ τίς, φυσικὰ λίγες, ἀμφισβητήσεις γιὰ τὴν ποιητικὴ του ἀξία, οὔτε γιὰ τίς προσπάθειες μερικῶν, νὰ μειώσουν τὸν

δάσκαλο μετὰ θάνατο, ἀποδίδοντας τὴ λατρεία τοῦ Ἕλληνα στὴν «ὑπερβολή» πού τὸν κατέχει. Τὸ τελευταῖο εἶναι, τουλάχιστο ἀστεῖο. Δὲ δὰ μιλήσουμε γιὰ τὴν τέχνη Του. Αὐτὴ στέκεται πάνω ἀπὸ κάθε κριτικὴ. Κι' ἂν σήμερα, κακοχωνεμένες φωνές, ἔρχονται νὰ πάρουν ζωὴ καὶ ν' ἀξιώσουν οἱ γραμμὲς τους τὴν σύγχρονη θέση τῆς ποίησης, δὲν δ' ἀποφύγουν τὸν βαρὺ χαρακτηρισμὸ καὶ τὴν ὀρθὴ τοποδέτηση, ὅταν σταθοῦν πλάι στὸν Παλαμικὸ στίχο, ὅτι οἱ στίχοι τους εἶναι «φυγές».

Ὁ Ρομαῖν Ρολάν καθαρὰ τὸ εἶπε, πὼς ὁ Παλαμᾶς εἶναι ὁ μεγαλύτερος ποιητῆς τῆς Εὐρώπης (καὶ συνακόλουθα τοῦ Κόσμου). Ἡ ποίηση δὲν ἀκολουθεῖ τὴν τύχη τῆς μόδας μιᾶς ταπετσαρίας. Ἡ ποίηση τοῦ Παλαμᾶ, πέρασε στὶς δέλτες τῆς Ἱστορίας σὺν κορυφῇ ἀνθρώπινης ἐπίτευξης.

Ὁ στίχος του, πάντα νέος, ζεστός, ἐγερτικός, μᾶς χρειάζεται σὺν βοηθός καὶ ποδηγέτης στὶς πνευματικὲς καὶ ἠθικὲς κρίσεις μας. Ἀγάπησε ὁ ποιητῆς τὰ νιάτα καὶ τὰ τραγοῦδῃσε. Τὰ νιάτα στρέψαν εὐλαβικὰ τὴ σκέψη στὸ βάρδο, πού εἶδε κι' αἰστάνθηκε μέσ' ἀπὸ τὰ μάτια τους τὰ ἀθῶα, τὰ φιλήματα τῆς φυλῆς, ἀπὸ ἐνὸς μελλούμενου καιροῦ τὰ βῆδη.

Γιάννης Ξεπουλιᾶς

*Κονιάρια, ὄπλα πετρόβολα, κριάρια, σκορπιοί, σφενιόνες,
μεριάστε, ὁρμὴ τοῦ πέλεκυ, τοῦ δοξαριοῦ ριχιά.
Τῆς γῆς οἱ στρίγγιες τρέμουνε καὶ τοῦ νεροῦ οἱ γοργόνες
τὴ μαγικὴ φωτιά.*

*Μιὰ οκύλλα ἀπὸ τὴν ἄβυσσο, μιὰ φύρτια ἀπὸ τὸν ἄδη,
κατοῦνες, κάστρα, κάπεργα, τὰ καταλεῖ, γηιὰ.
Γήμανροι, ομύργες, ὄχεντρες, ὄλα τ' ἀγρίμια ὀμάδι,
νά τὴν ἢ ὀργὴ φωτιά!*

*Τοῦ Κωνσταντίνου ὀδηγητῆς ὁ ἀρχάγγελος πετοῦσε
κι' ἡ Ρώμη ἢ νέα ξεφύτρωνε. Στὴ δίπλα τὴν πλατεῖα
κρυμμένη τῆς ὀλόλαμπρης φτερούγας του κρατοῦσε
τὴ φτερωτὴ φωτιά.*

*Καὶ τοῦ μεγάλου βασιλιᾶ χάρισμα πιὸ μεγάλο
σὲ μιὰ γοργὴ κι' ἀπὸ σιωπὴ κι' ἀπὸ ἀστραπὴ ματιᾶ,
μὲ τὸνα χέρι τ' ἄφησε τὴν Πόλη καὶ μὲ τ' ἄλλο
τὴ μυστικὴ φωτιά.*

*Καὶ τῆς σιεριάς ἀρματωλὴ καὶ τοῦ πελάου κουρσάρα,
κι' ἀπὸ τοὺς κάρβους τοῦ Μοριᾶ πέρα ὡς τὴν Εὐφρατιὰ
μέσ' στὴ νυχτιὰ ἀστραποκαμὸς, μέσα στὴ μέρα ἀντάρα
τοῦ Γένους ἢ φωτιά.*

*Κονιάρια, ὄπλα πετρόβολα, κριάρια, σκορπιοί, σφενιόνες,
τοῦ τσεκουριοῦ κοπάνισμα, τοῦ δοξαριοῦ σαϊτιά,
σκοουριάζουν τ' ἄρματα, οἱ πολέμοι ἀλλάζουν, οἱ αἰῶνες
πᾶνε, μὰ νά ἢ φωτιά!*

*Χαρά σ' ἐσᾶς Ἑλλαδικοί, δόξα σ' ἐσᾶς Πολίτες,
δράκοι καὶ δρακοντιόπουλα, ρωμαϊκὴ λεβεντιὰ,
σᾶς ἔφας, Βούργαροι, Ἄβαροι καὶ Ροῦσοι καὶ Ἀραβίτες
ἢ Ἑλληνικὴ φωτιά.*

Φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ, λόγος τέταρτος

Συναδελφωμένοι αντιπρόσωποι από διάφορες χώρες της γης, αντιμετωπίζουν τα ζωτικά φοιτητικά προβλήματα.

Παγκόσμια φοιτητική συνάντηση

ΣΤΗΝ ΚΕΥΛΑΝΗ

Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1956, ἀντιπρόσωποι τῶν φοιτητικῶν ὀργανώσεων 59 χωρῶν ὅλου τοῦ κόσμου μαζευτήκανε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Κεϋλάνης γιὰ νὰ συζητήσουν κάτω ἀπὸ μιὰ ἀμόσφαιρα θερμῆς φιλίας καὶ ἀμοιβαίας κατανοήσεως τὰ διεθνή φοιτητικὰ ζητήματα, στὸ πλαίσιο μιᾶς παγκόσμιας κοινωνίας τῶν σπουδαστῶν.

Στὴν 6η αὐτῆ κατὰ σειρά συνέλευση, ποὺ κράτησε ἀπὸ τὴν 11η μέχρι τὴν 21η Σεπτεμβρίου καὶ ποὺ ἦταν ἡ ἀντιπροσωπευτικώτερη σὲ κράτη ἀπ' ὅλες τὶς προηγούμενες, ἔλαβαν μέρος οἱ φοιτητικὲς ὀργανώσεις τῆς Ἀλγερίας, Ἀργεντινῆς, Αὐστραλίας, Αὐστρίας, Βελγίου, Βολιβίας, Βραζιλίας, Καναδά, Κεϋλάνης, Χιλῆς, Κόστα Ρίκας, Κούβας, Δανίας, Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς, Ἰσημερινῆς, Ἑλ Σαλβαδόρ, Ἀγγλίας, Φιλανδίας, Γαλλίας, Γαλλικῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς, Γερμανίας, Χρυσῆς Ἀκτῆς, Ἑλλάδος, Γουατεμάλας, Ὀνδούρας, Χόγκ - Κόγκ, Ἰσλανδίας, Ἰνδιδιών, Ἰνδονησίας, Ἰρλανδίας, Ἰσραήλ, Ἰταλίας, Λιβάνου, Λουξεμβούργου, Μαλαισίας, Μάλτας, Μεξικῆς, Κάτω Χωρῶν, Νέας Ζηλανδίας, Νικαράγουας, Νιγηρίας, Νορβηγίας, Πακιστάν, Παναμᾶ, Παραγουάης, Φιλιππίνων, Σαάο, Σκωτίας, Σιέρα Λεόνε, Νοτίου Ἀφρικῆς, Σουδάν, Σουηδίας, Ἑλβετίας, Τυνησίας, Τουρκίας, Ἡ-

νωμένων Πολιτειῶν, Οὐραγουάης, Βιεννάμ, Δυτικῶν Ἰνδιῶν καὶ Γιουγκοσλαβίας.

Ἐντυπωσιακὴ εἶναι ἡ πλειοψηφία τῶν Ἀσιατικῶν, Ἀφρικανικῶν καὶ τῶν χωρῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς στὴ συνέλευση, γεγονός ποὺ δείχνει τὴν προσπάθεια τῶν ἔξωευρωπαϊκῶν κρατῶν γιὰ μιὰ παγκόσμια συνενόηση. Τὸ πρωὶ τῆς 11ης Σεπτεμβρίου ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Κεϋλάνης κήρυξε τὴν ἐναρξὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς συνελύσεως καὶ οἱ διαφορὲς χρώματος, φυλῆς, θρησκείας, πολιτισμοῦ, πολιτικῶν, κοινωνικῶν, οἰκονομικῶν συστημάτων, παραδόσεων ἐξαφανίστηκαν κάτω ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἀλληλοβοήθειας καὶ τῆς κοινῆς συνεργασίας. Ἡ συνέλευση χωρίστηκε σὲ ὀκτὼ ἐπιτροπές, γιὰ τὴν ἐπιμέρους ἔρευνα, μὲ τὰ ἐξῆς θέματα: Βάσεις κοινῆς συνεργασίας, Κοινωνικὲς καὶ Ἐκπαιδευτικὲς ὑποθέσεις, Διεθνεῖς Φοιτητικὲς Ἀντιπροσωπεῖες, Τύπος καὶ Πληροφορίες, Δράση Ἐμπειρογνομῶνων, Δράση Διαπαιδαγωγίσεως, Ἀναλλαγὴ Φοιτητῶν μεταξὺ χωρῶν, Συγκρότηση τῆς Διεθνούς Φοιτητικῆς Συνεργασίας.

Ἰδιαίτερη σημασία ἀνάμεσα στὰ σχέδια ποὺ ἔγιναν ἀποδεκτὰ παρουσιάζουν τὸ σχέδιο τῆς ἀποστολῆς Διεθνούς Φοιτητικῆς Ἀντιπροσωπείας στὴ Νότιο Ἀμερικῆ, τὸ σχέδιο γιὰ ἓνα πρόγραμμα χρη-

γήσεως ὑποτροφιῶν μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν φοιτητικῶν ὀργανώσεων ποὺ ἔλαβαν μέρος στὴ συνέλευση, τὸ σχέδιο τῆς συγκροτήσεως τριμελοῦς ὑποεπιτροπῆς γιὰ τὰ ἰδιαίτερα προβλήματα τῶν φοιτητῶν στὶς ὑπαναπτυγμένες χώρες καὶ στὶς ἀποικίες καὶ τὸ σχέδιο γιὰ τὴν τελικὴ ἴδρυση Διεθνούς Γραφείου Μορφωτικῆς Δράσεως. Ἀκούστηκαν προτάσεις γιὰ τὴ βοήθεια τῶν Ἐθνικῶν Φοιτητικῶν Ὀργανώσεων τῆς Ἀλγερίας καὶ τῆς Κούβας στὸν ἀγῶνα γιὰ τὰ φοιτητικὰ δικαιώματα στὴ χώρα τους καὶ τῶν Φοιτητῶν Ὀργανώσεων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν στὸν ἀγῶνα τους γιὰ τὴν ἐξάλειψη τῶν φυλετικῶν διακρίσεων στὰ Πανεπιστήμια τῶν Πολιτειῶν τοῦ Νότου.

Σὲ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ Πληροφοριῶν καὶ Ἐρεῦνης, ἐπιφορτισμένη μὲ τὴ συλλογὴ λεπτομερειῶν πληροφοριῶν σχετικὰ μὲ τὶς ἀκαδημαϊκὲς ἐλευθερίες καὶ τὰ φοιτητικὰ δικαιώματα στὰ Πανεπιστήμια, ἀνέθεσε ἡ συνέλευση τὴν διεξαγωγὴ ἐπισημασμένης ἔρευνας γιὰ τὴν βελτίωση τῶν

ἐκπαιδευτικῶν συνθηκῶν στὴν Ἀλγερία, τὴν Νικαράγουα, τὴν Κύπρο καὶ τὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία.

Ἡ συνέλευση ἐξέφρασε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὴ λύπη της γιὰ τὴν ἀπουσία τῶν φοιτητικῶν ὀργανώσεων τῆς Ρωσίας, τῆς Κίνας καὶ τῶν χωρῶν τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης ποὺ ἀνήκουν στὸ Σοβιετικὸ μπλόκ.

Μὲ μιὰ σειρά ἀπὸ ἀποφάσεις γιὰ ἐντονὴ δράση στὰ πεδία ποὺ ἀφοροῦν τὴν προστασία τῶν φοιτητικῶν δικαιωμάτων, τὴν ἐνταση τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας καὶ τὴν καθιέρωση σταθερῆς φοιτητικῆς ἀλληλεγγύης καὶ συνεργασίας μεταξὺ τῶν χωρῶν ὅλου τοῦ κόσμου, τερατίωσε τὸ ἔργο της ἡ 6η Διεθνῆς Φοιτητικὴ Συνέλευση στὴν Κεϋλάνη.

Στὴ σημερινὴ ἐποχὴ τῶν συνελεύσεων καὶ τῶν συζητήσεων μιὰ τέτοια συνάντηση ἀπὸ τοὺς μελλοντικοὺς πολίτες τῆς ἀνθρωπότητας θὰ πρέπει νὰ ἔχη ξεχωριστὴ σημασία καὶ νὰ χαιρετιστῆ μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ.

Α Μ Α Ρ Τ Ι Α

Κατ' εἰκόνα ὁ Θεὸς μᾶς ἔπλασε,
ἢ κατ' εἰκόνα πλάσαμε τὸ Θεό μας;
— Ἐλῶσα μπροστὰ στὴν ἁμαρτία!

«Φύγε!», τῆς ἔλεγα, «ὡς ἀπὸ τὴν ἀπάνω μου ἔγερνε
καὶ ἔσφιγγε τὸ κεφάλι μου στοὺς κόρφους της
μὲ χᾶδι, καὶ νανούριζε τὴ στεναχώρια μου
ὡς ποὺ ἡ φωνὴ ἀκούσταν σὰ χαμόγελο
παιδιοῦ, ποὺ παρακάλεε καὶ ἔλεγε «μῦνε!...»

(... Γαλήνιο τὸ ξεκινημὰ σου νεῖρομον
καὶ ἄκονα στὸ Διάστημα τὰ βηματὰ σου
νὰ σιμώνουν σταθερὰ καὶ ἀδιάκοπα
σὰν σὲ ἰεροτελεστεία... — Μὰ ὕστερα
ἓνας πόλεμος γινόταν μέσα μου,
σάλεινε ὁ νοῦς μου, πάγονα καὶ χλωμάξα).

Δὲ μίσησα — μὰ ἡ ἀγάπη μου ἦταν λίγη...

Γ. Βλάχος

Διονύσιος Σολωμός

Θάλασσα κανείς πώς ή μοίρα έφριξε στον ίδιο καιρό δυο γεγονότα σημαντικά, τὸ ένα ὁ ἀγώνας τῆς Πατρίδας μας γιὰ τὴν ἀπο κατάσταση τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν μας, καὶ τὸ ἄλλο, ἡ συμπλήρωση 100 χρόνων ἀπ' τὸ θάνατο τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ. Ὅσο καὶ ἂν ἡ ἀξία του σὰν ποιητῆ θὴν στηρίζεται μόνο στὸ ὅτι εἶναι ὁ εἰθιμικός μας βάρδος, γιὰ τοὺς περισσότερους Ἕλληνες ἡ προσφορά του στὴ διαμόρφωση γλωσσικῆς συνείδησης καθὼς καὶ γενικὰ ἡ συμβολὴ του στὰ νεοελληνικὰ γράμματα εἶναι σχεδὸν ἀγνωστὴ. Ἐκείνο πού γιὰ τοὺς περισσότερους ἔχει σημασία, εἶναι πὼς ὁ Σολωμός εἶναι ὁ ποιητὴς πού ψάλλει τοὺς εἰθιμικούς μας ἀγῶνες καὶ μᾶς δανεῖζει τοὺς στίχους του στὶς εἰθιμικὲς μας γιορτές.

Ἐὸ Διονύσιος Σολωμός γεννήθηκε στὶς 8 Ἀπριλίου 1798, τὸ χρόνο πού πέθανε μαρτυρικά ἕνας ἄλλος ψάλτης τῶν ἐλληνικῶν ἀγῶνων, ὁ Ρήγας Φεραίος. Νωρὶς—δέκα χρονῶ πῆγε στὴν Ἰταλία γιὰ σπουδές, στὴν ἐποχὴ, πού, καθὼς λέει ὁ Πολυλάς, μποροῦσε νὰ ὀνομαστῆ τρίτος λαμπρὸς αἰώνας τῶν ὀραίων ἰταλικῶν γραμμάτων, σὲ μιὰ ἐποχὴ πού κυριαρχοῦσαν μὲ τὸ ἔργο καὶ τὴν παρουσία τους ὁ Μόντι ὁ Φώσκολο, ὁ Μοντάνι, ὁ Παρίνι. Ὁ Σολωμός μπῆκε στὸν κύκλο τῶν μεγάλων δημιουργῶν, γεῦθηκε τ' ἀριστοτεχνικά ματὰ τους, ἀσφράνθηκε τὸ ἄνθος τῆς ἰταλικῆς σοφίας. Γρήγορα ἄρχισε νὰ γράφει λατινικούς καὶ ἰταλικούς στίχους μὲ μιὰ τέτοια τελειότητα πού οἱ δάσκαλοι του τοῦβλεγαν: Greco farai dimenticave il nostro Monti. Κι' ἀκόμα σύντομα ἀπόκτησε δική του φιλολογικὴ προσωπικότητα καὶ ἡ κριτικὴ του τὸλμη τὸν ἔκανε νὰ μὴ διστάζῃ νὰ ὑποστηρίξῃ ἀντίθετες γνώμες μπροστὰ στὸν ἴδιο τὸν Μόντι: «Δὲν πρέπει κανένας νὰ συλλογίζεται τόσο» τοῦ φωνάζε κάποτε θυμωμένα ὁ Μόντι ἐνφ ὁ

ΑΠ' ΤΟΝ "ΥΜΝΟ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ,"

στροφή 10

Μοναχὴ τὸ δρόμο ἐπῆρες,
Ἐξανάλθεις μοναχὴ
Δὲν εἶν' εὐκόλεις οἱ θύρες,
Ἐὰν ἡ χρεῖα τὲς κουρταλῆ.

στροφή 15

Ναί· ἀλλὰ τώρα ἀντιπαλεύει
κάθε τέκνο σου μὲ δρομῆ,
πὸν ἀκατάπανστα γυρεῦει
Ἢ τὴ νίκη ἢ τὴ θανάτῃ.

Σ Ο Λ Ω Μ Ο Σ

Τόσο σὲ νιώθω μέσα στὴν καρδιά μου,
πὸν τώρα τρέμω μήπως καὶ σὲ χάσω,
σιτῶν σίχων μου τὴ γύμνια ποιητὰ μου,
ἀπ' τὰ ζεστά μου σιῆθῃ ἂν σ' ἀνεβάσω.

Βαθιά κι' ἐσὺ μέσα στὸ νοῦ κλεισμένη
ἐκρυβες τὴν ἰδέα, λάμψη θεία,
κι' ἐκοίταζες μὲ σίχους καμωμένη
γιὰ νὰ τῆς πλάσης ἄξια κατοικία.

Γι' αὐτὸ σιτῶν τραγουδιῶν σου τὸ βιβλίον
σκόρπιοι, ριγμένοι σὰν ἀπὸ τὴν τύχη,
μισόπλαστοι, ἕνας ἕνας, δύο δύο,
μαζὶ ἀστράφτουν καὶ σβήνουν τόσο σίχου!

Σίχου σὰν περιστέρια χωρὶς ταίρι,
στίχου, ταιριάκια, μὰ χωρὶς φωλιά,
στίχου σὰ ρόδου φύλλα, πὸν τ' ἀγέρῃ
τὰ σκόρπισε ἀπὸ τὴν τριανταφυλλιά.

Μὰ μέσα σου ἐξόπναιε ξαφνικὰ
ἡ φαντασία, δύναμη γεμάτη,

στροφή 11

Ἄλλος σοῦ ἔκλαψε εἰς τὰ στήθεια,
Ἄλλ' ἀνάσαιν καμιά
Ἄλλος σοῦ ἔταξε βοήθεια
καὶ σὲ γέλασε φρικτὰ.

στροφή 16

Ἄπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη,
Χαῖρε, ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά!

κι' ὅ,τ' ἐχιζες ἐσὺ πονεικὰ,
τὰ γκρέμιζε σὰ χάριτο παλάτι.

Γιατὶ γιὰ τὴν ἰδέα, λάμψη θεία,
δὲν ἔφταναν τῶν σίχων σου κάλλῃ
καὶ ἦταν ἡ δική σου φαντασία,
παράξενη, ἀνυπόταχη, μεγάλη.

Στῆς θάλασσας ἐπάνω τὰ νερά
ἕνας τεχνίτης μὲ μυαλὸ καὶ γνώση
βαρὴν ἀγῶνα εἶχε μιὰ φορὰ
παλάτι ξακουστὸ νὰ θεμελιώσῃ.

Τὸ ξακουστὸ παλάτι τὴν ἡμέρα
στὰ κύματα χτιστὸ θαμποβολοῦσε,
μὰ διὰν ἡ νύχτ' ἀπλώνονταν κεῖ πέρα,
νεράϊδα πεισματάρη τὸ χαλοῦσε.

Ἐνίκησε ὡς τὸ τέλος ὁ τεχνίτης
κι' ἐροῖζωσε τὸ θαῦμα του στὸ κῶμα...
Ἐσὺ πρὶν νὰ νικήσης τὴν δρομῆ τῆς
ἄχ! ἡ νεράϊδα σ' ἔβαλε στὸ μνημα.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Σολωμός τοῦ ἐρμήνευσε ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸν Ἀντὶν «πρέπει νὰ αἰσθάνεται, νὰ αἰσθάνεται». Κι' ἀμέσως θαρραλέα τοῦ ἀπάντησε ὁ νεαρὸς ποιητῆς: «Πρέπει πρῶτα μὲ δύναμη νὰ συλλάβῃ ὁ νοῦς κι' ἔπειτα ἡ καρδιά θερμὰ νὰ αἰσθανθῇ ὅ,τι ὁ νοῦς συνέλαβε».

Ὁ Σολωμός ἔβλεπε τὴν φιλολογικὴ καὶ πολιτικὴ κατάσταση τοῦ τόπου μας: Σύγχυση καὶ σχολαστικότητα, σκοτάδι καὶ ἀμάθεια. Ἐβλεπε ἐπίσης πὼς στὴν Ἰταλία τὸν περιέμενε ἕνα ἔνδοξο καὶ εἰσιμὸ στάδιο γιὰ τὴν ποιητικὴ του ἰδιοφυΐα. Μὰ τὸν ἔταξε ἄλλοῦ, νὰ ρθῇ, ν' ἀγωνισθῇ, νὰ καλλιεργῆσῃ χωρὰφι ἀκαλλιέργητο γιὰ πολὺ καιρὸ, τραχὺ, γιομάτο ζιζάνια.

Ἔτσι στὰ 1818 γυρίζει στὴ Ζάκυνθο καὶ ἀρχίζει τὸν ἀγῶνα του, ἀπ' τὴ μιὰ κατὰ τῆς σχολαστικῆς παράδοσης στὸ ζήτημα κυρίως τῆς γλώσσας καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη μὲ τὶς δικὲς του ἀδυναμίες στὴ νεοελληνικὴ γλώσσα πού τοῦ τὶς ἔδωσε ἡ μακροχρόνια ἀπουσία του στὴν ξενιτειά.

Μὲ τόσες δυσκολίες παλαίοντας ὁ Σολωμός δὲν δίστασε ἄπο τρία κίβλας χρόνια μετὰ τὸν ἐρχομὸ του στὴν Ἑλλάδα νὰ γράφῃ τὴν «Τρελλὴ Μάννα» καὶ τὰ «Δυὸ Ἀδελφία». Ἡ πρόδοξος του στὴ γλώσσα ἦταν καταπληκτικὴ καὶ συνεχῆς. Στὰ 1823 γράφει τὸν «Ἦμνο στὴν Ἐλευθερία», τὸν ἄλλο χρόνο τὸ περίφημο ἐπίγραμμα τῶν Ψαρῶν. Ἡ γλώσσα πού ἔχει καὶ στὰ δυὸ εἶναι ἀψεγάδιαστη καὶ ζηλευτὴ. Ἀκολουθεῖ ὁ Λάμπρος, ὁ Κρητικὸς—τὸ πρῶτο γνήσιο νεοελληνικὸ ποίημα ἀπὸ ἀποψη μορφῆς καὶ περιεχομένου—ἡ Φαρμακωμένη, τὰ Σχεδιάσματα τῶν Ἐλευθέρων Πολιορκημένων, τὰ δυὸ μοναδικὰ του πεζά, ὁ Διάλογος καὶ ἡ Γυναίκα τῆς Ζάκυνθος, ἔργα πού παρὰ τὴν ἀποσκευαστικὴ τους μορφὴ δέφνουν τὸν Σολωμὸ στὰ πρῶτα скалоπάτια τῆς ἐλληνικῆς καὶ ξένης λογοτεχνίας. Σπάνια βρισκομὲ σὲ ποιητὲς μὲ τόσα λίγα γραφίματα καὶ μάλιστὰ κι' αὐτὰ ὄχι δλοκληρωμένα, τόσο πλοῦτο καὶ τόση δύναμη. Ἡ πλατειὰ τοῦ φαντασία φάρδυνε καὶ αὐτὰ τὰ στενὰ ὄρια τῆς κοινῆς μας γλώσσας πού τὴν ἀνέθεσε στὰ βψη τῶν ἰδεῶν του. Καὶ διὰν στὶς 9 Φεβρουαρίου τοῦ 1857 ἐκλείσει γιὰ πάντα τὰ μάτια του στὴν Κέρκυρα, μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς εἶχε κερδίσει τὴν πρώτη μεγάλη νίκη στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν γλώσσα. Ἐμελεε τώρα ν' ἀκολουθῆσαν ἄλλοι ἀγωνιστὲς πού θάφεραν τὸν ἀγῶνα στὸ αἶσιο τέλος του.

Ἐπιμέλεια: Γ. Κασιώτη
Σχίσο: Μ. Καραγιάννη

οί
διεθνείς
σχέσεις
των
Ελλήνων
φοιτητών

Εάν ρίξετε μιὰ ματιά σ' όποιοδήποτε φοιτητικό έντυπο του έξωτερικού, έφημερίδα ή περιοδικό, θά σάς κάνουν έντύπωση δυό πράγματα: τό πρώτο είναι ότι δέν θά βρήτε πουθενά νά αναφέρεται ή Έλλάς και ή δράσεις των φοιτητών της, και τό δεύτερο ή συνεχής προβολή των φοιτητών κρατιδίων της Αφρικής και της Ασίας. Ακόμη θά νιώσετε και σεις νά θίγεται ή ένθική σας ύπερηφάνεια όταν θά δήτε νά παρατάσσονται τά δνόματα όλων των κρατών της γής στις σχετικές είδησιογραφικές στήλες και νά παραλείπεται μόνο ένα, της Έλλάδος!

Τό γεγονός αυτό στάθηκε άφορηή νά μελετήσουμε τό θέμα και νά προσπαθήσουμε νά βρούμε τά αίτια της άπουσίας μας από τις διεθνείς φοιτητικές δράσεις και έκδηλώσεις.

Είναι γεγονός πώς στον τομέα των Διεθνών Σχέσεων οί έπαφές των φοιτητών μας μέ τούς φοιτητές των άλλων χωρών είναι πολύ περιορισμένες και σχεδόν ύποτυπώδεις. Η κατάσταση αυτή όφείλεται σέ πολλούς λόγους, οί κυριώτεροι των οποίων είναι οί εξής:

α) Η έλλειψη οικονομικών πόρων των φοιτητικών μας ένώσεων μέ άμεσο αποτέλεσμα νά μη καταρτίζονται προγράμματα έπαφών, προσκλήσεων και συνεδρίων μέ ξένους φοιτητές.

β) Η έλλειψη Έθνικής Φοιτητικής Ένώσεως. (Μόλις περίου ιδρύθηκε και άκόμη δέν έχει ύπογραφή τό καταστατικό της). Μία άρτια οργανωμένη Έθνική Φοιτητική Ένωση Έλλάδος, θά συντόνιζε τις δράσεις των

διαφόρων φοιτητικών ένώσεων των δύο Πανεπιστημίων και των Ανωτάτων Σχολών μας και θά εκπροσωπούσε ένιαία τούς Έλληνας φοιτητές στα διεθνή συνέδρια και στις διεθνείς συλλογικές έκδηλώσεις.

γ) Οί πολλοί περιορισμοί και ή μεγάλη διαδικασία στην έκδοση των διαβατηρίων.

δ) Η παρατηρουμένη επιφυλακτικότητα έκ μέρους των φοιτητών όσον άφορά τά ταξείδια στο έξωτερικό, όφειλομένη κυρίως στην άγνοια των πολλών και ποικίλων εύκολιών που παρέχονται από τά διάφορα κράτη στους ταξιδεύοντας άλλοδαπούς φοιτητές, και

ε) Η έλλειψη ένός φοιτητικού έντύπου, τυπωμένου σέ ξένη γλώσσα, τό όποιο κύριο όκοπό θά είχε, νά ενημερώνη τακτικά τή διεθνή φοιτητική κοινή γνώμη πάνω στα προβλήματα και τις άνησυχίες των Έλλήνων φοιτητών.

Οί Φοιτητικές Ένώσεις των άλλων χωρών, έχουν λύσει όλα αυτά τά προβλήματα γι' αυτό και προβάλλονται συνεχώς στο διεθνές προσκήνιο.

Καταλήγουμε λοιπόν στο συμπέρασμα ότι τό οικονομικό πρόβλημα και ή έλλειψη καλών οργανωμένης Έθνικής Φοιτητικής Ένώσεως, είναι τά σπουδαιότερα αίτια της άπουσίας μας από τή διεθνή άμφικτιονία των φοιτητών.

Έχουμε λοιπόν ύποχρέωση σαν Έλληνες φοιτητές νά συμβάλουμε στην όσο τό δυνατόν μεγαλύτερη ανάπτυξη των διεθνών μας σχέσεων, πάντοτε όμως μέσα στα πλαίσια της

σημερινής έλληνικής πραγματικότητας.

Οί συχνές μας έπαφές μέ τούς διεθνείς φοιτητικούς οργανισμούς και τις φοιτητικές ένώσεις της άλλοδαπής, έκτός των άλλων πλεονεκτημάτων, θά έχουν και τουτό τό καλό, ότι θά συμβάλουν αποτελεσματικά και γόνιμα στην προβολή των ένθικών μας ζητημάτων, όπως είναι τό Κυπριακό και θά δημιουργήσουν συγχρόνως τις κατάλληλες προϋποθέσεις γιά τήν προσέλκυση του ένδιαφέροντος των ξένων φοιτητών γιά κάθε τι τό έλληνικό.

Γιά νά βελτιώσουμε λοιπόν τις διεθνείς μας σχέσεις, πρέπει νά τύχουν ιδιαίτερης προσοχής τά εξής σημεία:

1. Η επίταχυνση της ύπογραφής του καταστατικού της Έθνικής Φοιτητικής Ένώσεως Έλλάδος (Ε.Φ.Ε.Ε.) από τις φοιτητικές ένώσεις των Πανεπιστημίων και των Ανωτάτων Σχολών. (Τήν σχετική πρωτοβουλία γιά τήν ίδρυση της Ε.Φ.Ε.Ε. ανέλαβαν ή Έπιμορφωτική Φοιτητική Ένωση Πανεπιστημίου Θεσπλονίκης (Ε.Φ.Ε.Π.Θ.) και ή Διοικούσα Έπιτροπή (Δ.Ε.Σ.Π.Α.) μέ τήν ύπογραφή του ίδρυτικού της Ε.Φ.Ε.Ε. στην Αθήνα, τον Απρίλιο του 1956).

2. Η οικονομική ένίσχυση του έργου της Έθν. Φοιτ. Ένώσεως, από τό κράτος και τις πανεπιστημιακές αρχές.

3. Η έφαρμογή προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών σέ εύρο πεδίο. Σύμφωνα μέ τό πρόγραμμα αυτό, Έλληνες φοιτητές κατά τήν περίοδο των καλοκαιρινών διακοπών θά μπορούν νά φιλοξενηθούν από οίκογέ-

νιες ευρωπαίων φοιτητών, μέ τήν ύποχρέωση νά φιλοξενήσουν κι' αυτοί στο σπίτι τους τον έπόμενο χρόνο τον φοιτητή της οίκογενείας που τούς φιλοξένησε.

Πρέπει νά σημειώσουμε πώς ένα από τά σπουδαιότερα θέματα των διεθνών φοιτητικών συνεδρίων, είναι και τό θέμα της καλλιτέρας οργανώσεως του προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών.

Πρακτικές συνέπειες του θεσμού αυτού είναι ή δημιουργία δεσμών φιλίας, ή καλλιέργεια της άμοιβαίας κατανόσεως μέ τήν έπίδειξη ένδιαφέροντος πάνω σέ κοινά φοιτητικά ζητήματα, ή έπιτόπιος μελέτη των ήθών, έθιμών, Ιστορίας, γεωγραφικής διαμορφώσεως, των έπιτεύξεων του πολιτισμού των άλλων χωρών κ.π.ά.

4. Η μείωση των περιορισμών, όσον άφορά τήν έκδοση διαβατηρίων γιά φοιτητές, και

5. Η τακτική άποστολή στο έξωτερικό ανταποκρίσεων και δελτιών πληροφοριών σχετικών μέ τήν κίνηση και δράση των Έλλήνων φοιτητών.

Οί φοιτητές των άλλων χωρών εργάζονται αποτελεσματικά και μεθοδικά στον τομέα των διεθνών τους σχέσεων. Αυτό τουλάχιστον τό διεπίστωσα και προσωπικά από τήν πρόσφατη περιόδεά μου στις ευρωπαϊκές χώρες. Φαίνεται όμως και από ένα άλλο γεγονός από τό πλήθος δηλαδή των έντύπων και των προσκλήσεων μέ τις όποιες βομβαρδίζουν κυριολεκτικά τις φοιτητικές μας ένώσεις. Και είναι θαυμάσια πάντοτε τά αποτελέσματα των προσπαθειών τους.

Καιρός νά τούς μιμηθούμε!

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Βαρόθυμο τό δειλίνο
και πένθιμο πλανιέται
και τ' άγεριού ό ψήθυρος
μνημόσυνο γροικιέται
γιά τή νεκρή πιά φύση γιά τό χαμό ληγμός.

Κι' έχουν στολίσει τής νεκρής
τήν κλίση μέ χρυσάφι
άπ' τό παλιό της Βενετίας
άπότομοι ζωγράφοι!
Φθινόπωρο . . . κι' έντός μου καινούριος σπαργμός . . .

Θάνος Αδρας

Φιλοξενία

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ήταν τὸν καιρὸ πού οἱ φαντάροι μας κατηφόριζαν τ' ἀρβανίτικα βουνά.

* * *

Δυὸ ἄντρες, σταματημένοι μπροστά στὴν ξύλινη πόρτα μιᾶς αὐλῆς, φαίνονταν νὰ βρίσκονται σὲ μεγάλη σκέψη. Ὁ ἕνας—ψηλός, χοντροκόκκαλος καὶ μὲ μάτια σὰν τὴν πρωινὴ θάλασσα—ἔξυνε ἀμήχανα τὸ γένι του. Τριάντα·σαράντα ὄρες πορπάτημα, χωρὶς ὕπνο—χωρὶς μπουκιά στοὺς στόμα—ἦταν, ὅσο νὰ πείς, πράγμα ἀβάσταγο πού ἔπρεπε νὰ πάρει τέλος τὸ γρηγορότερο. Ὁ ἄλλος—τὸ ἴδιο ψηλός, μὰ λιανός καὶ γυαλάκιος—εἶχε συμφωνήσει ἀπὸ ὦρα κι' ἦταν στρωμένος καταμεσὶς τοῦ δρόμου μασουλῶντας ἄγρια χορταρικά.

Ἀπὸ μακριὰ ἔφτανε ὁ κουρνιαχτός τῆς γερμανικῆς φάλαγγας πού τραβοῦσε κατὰ τὰ νότια κυνηγώντας τοὺς ἐγγλέζους πού εἶχαν κρυφτεῖ σὲ δάση καὶ σπηλιές, πιασμένοι σὰν τοὺς ποντικούς στὴ φάκα. Τοῦτο τὸ χωριό, πενήντα σπιτία ὄλο κι' ὄλο, παρατημένο ἀπ' τοὺς ἄντρες πού δὲν εἶχαν προκάνει νὰ γυρίσουν ἀκόμα ἀπ' τὸ μέτωπο, ἔρευε στὴ μέση τοῦ κάμπου. Οἱ γυναῖκες, οἱ γέροι, τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ζῶα, μαντρωμένοι στὰ σπιτία, καρτεροῦσαν νὰ δοῦν πού θὰ τραβοῦσαν τὰ πράγματα κι' ἀνάλογα νὰ πράξουν.

Ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα θὰ πλάκωνε ἡ νύχτα. Τὰ πουλιά, ἀφοῦ γύρισαν ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο καὶ χάλασαν τὸν κόσμο μὲ τὶς φωνές τους σὰν τοὺς δύσκολους νοικάρηδες, ταχτοποιήθηκαν τέλος ὅπως ὅπως κι' ἠσύχασαν. Οἱ δυὸ μας στρατοκόποι ἀπομειναν ἀκόμα στὴ μέση τοῦ δρόμου.

Ἀξαφνὰ ἀνοίγει ἡ ξύλινη πόρτα καὶ τώρα πιά στέκεται στὸ κατώφλι μιὰ μαυροντυμένη, νέα σχετικὰ γυναῖκα πού τὴν ἔχει ὅμως ριμάξει ὁ ἥλιος κι' ὁ κάμπος. Τοὺς βλέπει καὶ

εἶναι σίγουρο πὼς τὰ καταλαβαίνει ὄλα σ' ἕνα δευτερόλεπτο. Αὐτοῖνοι δὲ λένε τίποτα σὰ νὰ ξεσυνήθισαν νὰ μιλοῦν σὲ μιὰ γυναῖκα.

—Πάτε μακριὰ; λέει ἐκεῖνη.

Μακριὰ, λέει! Ὁ ἕνας ἔπρεπε νὰ ὀργώσει ὀλόκληρη τὴν Ἑλλάδα κι' ὁ ἄλλος, ἀκόμα χειρότερα, νὰ περάσει θάλασσα. Ὡχῶχ, ἀκόμα εἶναι στὴν ἀρχή.

—Ἄν θέτε, ξαναλέει ἡ γυναῖκα, περνάτε μέσα. Σὰς στρώνω καὶ κοιμάστε. Ὅσο γιὰ φαί...

Ἡ γυαλάκιος πετάχτηκε ἀπάνω στὸ λεπτὸ κι' ἀποξέχασε τ' ἄγρια χόρτα. Ὁ ἄλλος ἔκανε κάτι ἄβολες χειρονομίες γιὰ νὰ δείξει τὴν εὐγνωμοσύνη τους. Τέλος πήραν φόρα καὶ μπήκαν στὸ σπίτι. Στάθηκαν μιὰ στιγμή στὴ μέση τῆς κάμαρας σὰ ν' ἀναθυμοῦνταν κατιτίς κι' ὕστερα γυρνάει ὁ πρῶτος καὶ λέει:

—Νομίζω πὼς θὰ βολευτοῦμε καλύτερα στὸ σταῦλο.

Αὐτήνα γέλασε. Ἄκου κάτι χωρατά, στὸ σταῦλο! Ὅχι δὰ, ὑπῆρχε καὶ κρεβάτι καὶ μιντέρι, μπορούσαν νὰ βολευτοῦν κι' οἱ δυὸ μιὰ χαρά. Ὅμως ἐκεῖνος ἐπέμενε· ὁ γυαλάκιος στὸ μεταξὺ εἶχε στρωθῆ κατάχαμα καὶ τραβοῦσε τὶς ἀρβύλες του.

—Μὲ δυὸ λόγια, κυρά, ἐξήγησε ὁ στρατιώτης κόκκινος σὰν παπαρούνα. Κολυμπάμε στὴν ψεῖρα.

Καὶ κείνη πιά ἀνοίγει τὸ στόμα της κι' ἄρχισε νὰ κἀνη σὰν τὴ πιὸ ἀστόχαστη γυναῖκα πού δὲ τὸχε σκεφτῆ. Μὰ τώρα θὰ τὰ διόρθωνε ὄλα. Θὰ ζέσταινε γρήγορα· γρήγορα νερὸ νὰ νιφτοῦν καὶ τὴν ἴδιαν ὦρα θάβραζε τὰ ροῦχα τους. Μόνο θάπρεπε, δυὸ λεφτά, νὰ ζητήση ἀπὸ δίπλα βοήθεια.

Ὅμως ἐδῶ τὰ πράγματα μπλέχτηκαν γιὰτὶ οἱ δυὸ τους ποτὲ δὲ θὰ παραδέχονταν ἕνα τέτοιο πρᾶμμα καὶ θὰ προτιμοῦσαν, μὰ τὸ Χριστό, νὰ σηκωθοῦν νὰ φύγουν. Μόνο πού κεί

πού φώναζαν καὶ τᾶλεγαν, πλάκωνε ἡ διπλανὴ βοήθεια (μιὰ γερόντισσα μ' ἀδυνατισμένη ὄραση καὶ τρεμάμενα χέρια) πού ἦταν τὸ ἴδιο πεισματάρτα μὲ τὴ νοικοκερὰ τοῦ σπιτιοῦ.

Μὲ τὰ πολλὰ συμφώνησαν νὰ πάρη ἡ γιαιὰ τὸ γυαλάκιος καὶ ν' ἀπομεινεῖ ὁ σκληραγωγημένος, ὁ πιὸ δύσκολος, νὰ ποῦμε! Ὅμως σοῦ ἦταν καὶ κείνη μιὰ ἰσχυρογνώμων γυναῖκα καὶ τὸνε καταφέρνει τὸν καλὸ σου νὰ μπῆ στὴ σκάφη, καὶ τὸνε ταίξει κι' ὕστερα—ἄς φώναζε ὅσο ἤθελε—τὸνε κουκουλώνει στὸ κρεβάτι μὲ τὰ κάτσαπρα σεντόνια ὅπου τὸνε πέρνει ὁ ὕπνος στὸ πὶ καὶ φί!

* * *

Ὅταν ἀνοίξει τὰ μάτια του ὁ ἥλιος εἶχε πάει ψηλά δυὸ μπόγια. Κύτταξε γύρω·τριγύρω μὰ δὲν ἦταν ψυχὴ. Εἶπε νὰ σηκωθεῖ μὰ πάλε σκέφτηκε πὼς ἂν ἔκανε κι' ἔμπαινε ἡ γυναῖκα θὰ τὸν ἔβρισκε μὲ τὰ σώβρακα κι' ὅσο νὰ πείς ἕνα τέτοιο πρᾶμμα δὲν ἦταν πρέπον. Πέρασαν πέντε·δέκα λεφτὰ χωρὶς νὰ ἐμφανιστεῖ κανένας. Τὸ σπίτι ἔμοιαζε ἔρημο. Ἀνασηκώθηκε στὸν ἀγκώνα καὶ σκέφτηκε τί ἔθᾶταν τὸ πιὸ σωστὸ νὰ πράξει.

—Ἐ, κυρά, φώναζε ὕστερα. Ἐδῶ εἶσαι;

Ἀκούστηκε ν' ἀνοικοκλείνει ἡ πόρτα τῆς διπλανῆς κάμαρας, ὕστερα σιγανὰ βήματα καὶ ἀμέσως φάνηκε στὸ κατώφλι ἕνα κατάξανθο σοβαρὸ κεφαλάκι, στηριγμένο σ' ἕνα λιγνὸ κορμὶ μὲ γυμνὰ πόδια.

Αὐτὸς ἀπόμεινε μ' ἀνοιχτὸ στόμα. —Ποῦναι ἡ μάνα σου; λέει στὸ τέλος.

—Ὡρω, κάνει ἐκεῖνο ἀχνά.

Ἐν τάξει, κίνδυνος κανένας ἂν σκωθεῖ καὶ ντυθεῖ. Ὅση ὦρα γυρνάει πέρα· δῶθε ψάχνοντας τὰ πράγματά του τὸ παιδί τὸνε καρφώνει μὲ τὰ μάτια του. Μὲ τὰ πολλὰ παίρνει θάρρος καὶ πλησιάζει.

—Εἶσ' ὁ μπαμπᾶς; λέει.

Παναγία μου, τώρα τί ἀπαντᾶνε; Παρατάει τὶς ἀρβύλες, κάθεται κατάχαμα, ἔτσι μὲ τὸ πανταλόνι ξεκούμπωτο καὶ γυμνὰ τὰ πόδια, καὶ παίρνει τ' ἄγורי στὴν ἀγκαλιά του. Δὲ λέει τίποτα, μήτε ναί, μήτε ὄχι, μόνο τοῦ εἶπαι ἕνα ζεστὸ φιλὶ στὸ μάγου-

λο κι' ὕστερις τὸ κυττάζει καλὰ· καλὰ στὰ μάτια του ποῦναι μελιὰ κι' ἔχουν κάτι μαῦρες ψιχάλες.

—Εἶσ' ὁ μπαμπᾶς; ξαναρωτᾶει τὸ παιδί.

Αὐτὸς κουνάει κατὰ κάτω τὸ κεφάλι καὶ δὲ λέει νὰ τὸ ξανασηκώσει ν' ἀντικρύσει τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ. Μόνο πού νοιώθει τὴ σιγανὴ του ἀνάσα ὄλο πιὸ ζεστή, ὄλο πιὸ κοντινὴ καὶ στὸ τέλος δυὸ ὑγρὰ χεῖλια τοῦ ἀκουμπᾶνε τὸ σβέρο.

—Πάνε με, λέει, στὴ μάνα. Θές;

Καὶ πιάνονται ἀπ' τὸ χέρι, βγαίνουν ὄξω, περνᾶνε αὐλὲς καὶ σοκάκια, τελειώνουν τὰ σπιτία, περνοῦν σ' ἕνα ψήλωμα καὶ κεί, σὲ μιὰ ἀκρίτσα πνιγμένη στὸ πράσινο, τὴ βλέπουν ἀνασκουμπωμένη μὲ τὸ τσαπὶ στὸ χέρι νὰ παλαίβει τὴ γῆ.

—Μάνα, μάνα, φωνάζει ἐκεῖνο κι' αὐτὸς πηδάει τὰ χαντάκια σπάζοντας τοὺς βάλους στὴν τρεχάλα του καὶ εἰς τὸν δρόμὸν βρίσκεται κοντὰ τῆς.

—Καλὴ σου μέρα, τῆς λέει καὶ τῆς ἀρπάζει τὸ τσαπὶ ἀπ' τὸ χέρι. Καὶ τότε νὰ δεῖς τί θὰ πεί δουλιὰ. Αὐτὴ κάθεται καὶ τὸνε χάσκει.

* * *

Θᾶναι πιά μεσημέρι. Ὁ ἰδρώτας τρέχει σὰν τὸ ποτάμι ἀπ' τὴ μύτη του, ἔχει πετάξει χιτῶνι καὶ πουκάμισο καὶ τὰ μούσκουλά του φαίνονται πού χοροπηδᾶνε. Τὸ τσαπὶ ἔχει ξαναγενηθεῖ τὴ γῆς, τῆς χάρησε μιὰν ἡμεράδα, μιὰν ὀμορφιά.

Ὅπου κείνη τὴν ὦρα νᾶσου κι' ἔρχεται τρεχάτος καὶ γελαστός ὁ γυαλάκιος μὲ τὸ μεγάλο νέο. Ἐν' αὐτοκίνητο, λέει, ἀληθινὸ, μὲ ρόδες καὶ μηχανὴ πρῶτης γραμμῆς, τραβᾶει κατὰ τὰ νότια κι' εἶναι πρόθυμο νὰ τοὺς πάρει. Μὰ τὸ πρᾶμμα εἶναι βιαστικὸ. Λοιπόν, ἄντε...

Ὁ δικὸς μας τὸν ἀκούει καλὰ· καλὰ κι' ὕστερις λέει σιγανὰ μὰ σοβαρὰ. —Τώρα, βλέπεις, δὲν ἀδειάζω. Ἄν βιάζεσαι σὺ τράβα.

Ὁ ἄλλος δὲν πιστεύει στ' αὐτιά του. Βγάζει τὰ γυαλιά του, τὰ καθαρῖζει ἀπ' τὸν ἰδρώτα καὶ τὸν παρατρῖει σ' ἕνα κίθαρο μπροστὰ τοῦ τὸν Ἰούλιο Κάσσαρα. Τὸνοιωσε καλὰ τοῦτος ὁ ἀνέμυαλος; Σαράντα χιλιόμε-

τρα την ώρα είν' αὐτά, τὸ κατάλαβε; Τέτοια ἀποκοτιά δὲν τὴ χωράει ὁ νοῦς του.

Ὁ δικός μας παρατάει τὸ τσαπὶ καταγῆς καὶ τοῦ κόβει τὰ πολλὰ λόγια.

— Ἐγὼ μένω, τοῦ λέει. Θὰ ξεκινήσω τὸ βράδι. Ἐσύ τράβα μὲ τὰ σαράντα σου χιλιόμετρα.

Ὁ γυαλάκιος σηκώνει τὶς ὠμοὶ του «χωριάτικο κεφάλι», λέει ἀπὸ μέσα του, «ἄντε γύριστο». Ὅπου ἀγκαλιάζονται, φιλοῦνται καὶ τρεχάτος ὁ καλὸς σου χάνεται γρήγορα ἀνάμεσα στὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ. Τέτοιες φιλίες στὸ στρατὸ βρίσκεις μὲ τὴ σέσουλα.

Ἡ γυναίκα ὄλη τὴν ώρα δὲ βγάζει λέξη κι' αὐτὸς δὲν τὸ νοιώθει χρέος του νὰ δώση καμμὶαν ἐξήγηση. Τὸ τσαπὶ δουλεύει πάνω-κάτω, ὁ ἥλιος πορπατᾷ στὸν οὐρανὸ, ὁ γυαλάκιος θάχει φάει τώρα τὰ ἑκατὸ χιλιόμετρα. Κάποιαν ώρα σταματᾷ τὸ σκάψιμο καὶ παίρνει βαθειᾶν ἀνάσα.

— Σὰν ποῦ νὰ βρίσκεται ὁ ἄντρας σου; τὴν ἀρωτᾷ.

Αὐτὴνα σκύβει τὸ κεφάλι σὰ νάβρε κάτι τὸ πολῦτιμο στὴ γῆς καὶ τὸ παρατηρεῖ.

— Πέθανε, λέει μοναχά.

Αὐτὸς ξαναρχινᾷ τὸ σκάψιμο. Χήρα, τὸ λοιπὸν. Γιὰ σκέψου. Καὶ ποῦ νὰ τὰ βγάλει πέρα μὲ τὴ γῆς. Ἐδῶ χρειάζεται δύναμη, ἀντοχή, δὲν εἶναι παῖξε-γέλασε!

— Σταμάτα πιά, λέει ἡ γυναίκα. Βράδυσσε.

Σταματᾷ καὶ κάθεται κεῖ ποῦ βρίσκεται. Κεῖνη ἔρχεται καὶ τοῦ ρίχνει τὸ χιτῶνι στὶς ράχες.

— Ἐπρεπε νὰ φύγης μὲ τὸν ἄλλονε.

— Δὲ βαρυνέσαι, λέει αὐτὸς. Μιά μέρα μπρός, μιὰ μέρα πίσω δὲν κάνει διάφορο.

— Λεύτερος εἶσαι, ἔ; κάνει πάλι ἐκεῖνη δειλά. Μάνα, πατέρα ἔχεις;

Τίποτις, μητ' ἀδέρφια, μητ' ἀδερφές. Ξερὸ κλαρὶ εἶναι, ἔρημος. Περνάνε κάμποσες στιγμὲς χωρὶς νὰ μιλοῦν. Σκέφτονται.

— Ἄκου, λέει ὕστερα κεῖνη. Σὰ θέλεις μένεις κι' ἀπόψε. Αὔριο, μὲ τὴν αὐγὴ, ξεκινᾷς.

— Γίνεται κι' ἔτσι, συμφωνᾷ ἐκεῖνος.

Πέρνουν τὸ δρόμο γιὰ τὸ χωριό. Μπροστὰ πάει ἡ γυναίκα μὲ τὸ παιδί κι' ἀκολουθᾷ ἐκεῖνος μὲ τὸ τσαπὶ στὸν ὄμο. Σὰ φτάνουν σπιτὶ νίβουνται καλὰ καλὰ καὶ κάθονται στὸ τραπέζι. Ἐκεῖνη ἔχει φορέσει ἕνα γκριζοκλαδωτὸ φουστάνι ποῦ ἀφήνει τὰ μπράτσα τῆς γυμνά. Τώρα ὁ ἄντρας τὰ προσέχει ὄλα. Ἐχει καστανὰ μαλλιά κι' ἕνα λαιμὸ παχύ. Πλάτες δεμένες καὶ σάρκα πλούσια ποῦ θά-ναι φαίνεται ἄσπρη καὶ κρουστή. Στὰ πρῶτα νειάτα τῆς ἀκόμη καὶ νάχει χηρέψει, γιὰ δὲς κάτι ἄδικα ποῦ κἀνὲ ὁ Θεός.

Ἐστερα τὸ ἀγόρι πάει γιὰ ὕπνο. Φιλᾷ τὴ μάνα του κι' ἐκείνου τοῦ χαϊδεύει τὰ πόδια. Αὐτὸς τοῦ σκαλίζει τὰ μαλλιά καὶ δὲν βρίσκει οὔτε μιὰ κουβέντα νὰ τοῦ πει.

Ὁσην ώρα ἀπομένει μοναχὸς φέρνει τὰ μάτια του ἕνα γύρο σὰ νὰ θέλει νὰ καταλάβει ποῦ βρίσκεται. Ἄναθυμᾶται τὴν καλύβα του, τὸ σκύλο του ποῦ τὸν ἀπόλυκε τὴ μέρα τῆς φυγῆς, τὴν τσάπα του μὲ τὸ ραῖσμένο στυλιᾶρι. Ἄχ, πόσο μακρυνὰ εἶν' ὄλα κείνα, πόσο πνιγμένα σὲ μιὰ γκριζὰ κάπνα! Ὅταν ἔρχεται ἡ γυναίκα, κάθονται κοντὰ-κοντὰ. Ἐκεῖνη τοῦ πέρνει τὸ χιτῶνιο καὶ δοκιμάζει ἕνα-ἕνα τὰ κουμπιά μὴ κι' εἶναι κανένα γιὰ ράψιμο, ὕστερις τὸνε κυττάζει.

— Τί ώρα νὰ σὲ ξυπνήσω τὸ πρωί; λέει.

Αὐτὸς ἀπλώνει τὸ χέρι του καὶ τὸ ἀκουμπᾷ σὰ πούπουλο στὴ ράχη τῆς. Ἐκεῖνη σκύβει τὸ κεφάλι, σὰ νὰν' ἡ μοῖρα τῆς καὶ ζαρᾶνει. Τὴνε σέρνει κοντὰ του, τὴνε φιλᾷ, αὐτὴ πάει μαζί του.

Περασμένα μεσάνυχτα εἶναι ξυπνητὸς καὶ τὴ νοιώθει δίπλα του ξαπλωμένη μ' ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια.

— Ξέρεις, λέει, θ' ἀπομεινῶ μαζί σου. Θές;

Κεῖνη σκύβει καὶ τὸνε φιλᾷ στὸ στήθος. Ἄν θέλεις, λέει... Τόνε σφίγγει γερὰ μὲ τὰ μπράτσα τῆς. Εἶναι δικὸς τῆς, ἄντρας τῆς.

Κι' ἀκόμα δὲν ξέρει οὔτε πῶς τόνε λένε!

Μήπως κι' αὐτὸς;

ἀπόψεις καὶ γνώμες γιὰ τὴ φοιτητικὴ ζωὴ

ΕΞΗΓΗΣΗ

Τὰ «Φοιτητικά Γράμματα» ἐγκαινιάζουν ἀπὸ τὸ σημερινὸ τους τεῦχος τὴ στήλη τῶν ἀπόψεων καὶ τῶν γνώμων τῆς συντακτικῆς ἐπιτροπῆς πάνω στὰ ζητήματα τῆς φοιτητικῆς ἀξέως καὶ ὑπόσονται νὰ ἀσχοληθοῦν, ὄχι βέβαια μὲ τὴν δημοκοπικὴ ἀθροστομία φυλλάδας, ἀλλὰ μὲ σοβαρότητα καὶ πλήρη ἐπίγνωση τῆς καταστάσεως ποῦ ἐπικρατεῖ, μὲ ὄλα τὰ προβλήματα τοῦ φοιτητικοῦ κόσμου, ἐκφράζοντας τὴ γνώμη τους μὲ σθένος καὶ παρρησία.

ΟΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΙ

Πρὶν λίγες μέρες ὁ φοιτητικὸς κόσμος θρήνησε τὸ θάνατο τοῦ συνάδελφου Βαίτη ποῦ ὕστερα ἀπὸ πολὺχρονο ἀγῶνα μὲ τὴ φτώχεια καὶ τὴν ἀρρώστια ὑπέκυψε στὸ μοιραῖο. Τὰ Φ.Γ. λυποῦνται ποῦ τὸ θλιβερὸ αὐτὸ περιστατικὸ τοῦς δίνει τὴν ἀφορμὴ ν' ἀσχοληθοῦν γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ μὲ τὴν τραγωδία τῶν ἀνήμπορων νέων ποῦ, ἀπολησμονημένοι ἀπ' τὸ σύνολο τῆς... πολιτισμένης μας κοινωνίας, καταναλῶνται τὴ ζωὴ τους γιὰ τὴ μάθησι καὶ τὰ ἀνώτερα ἱδανικά. Ὁ θάνατος τοῦ Βαίτη, καὶ μάλιστα μὲ τὶς ἐντυπωσιακὰς συνθήκες ποῦ τὸν συνδέουσα, ξαναβάζει μπροστὰ μας τὸ καυτὸ, τὸ ζωτικὸ ζήτημα τῆς

παιδείας ἀλλὰ καὶ τῆς θέσεως τῶν νέων γενικότερα μέσα στὴν ἀνελέγη κοινωνία τοῦ 20οῦ αἰῶνα. Ὁ συνάδελφός μας, ὅπως ἐγινε γνωστὸ κι' ἀπ' τὶς στήλες τῶν ἐφημερίδων, ἦταν σ' ὄλα του τὰ χρόνια ἀρρωστος καὶ ἀπελπιστικὰ φτωχός. Ὅμως ἤθελε νὰ σπουδάσει, νὰ φωτισθῆ καὶ νὰ φωτίσῃ μὲ τὴ σειρά του τοὺς νεώτερους. Ἄλλὰ πῶς κατάρθωσε νὰ φτάσῃ μέχρις ἐδῶ, πῶς γέμισε τὰ εἴκοσι χρόνια του, πῶς ἔζησε; Πάντοτε φτωχὸς καὶ πάντοτε ἀρρωστος! Κι' αὐτὸ, ὅπως ἀποδεικνύεται, ἦταν πασίγνωστο. Καὶ ρωτᾷμε τοὺς μεγαλόσχημους ἐκπρόσωπους τῶν ἀρχῶν, τῶν ὀποιωνδήποτε ἀρχῶν, καὶ τῆς κοινωνίας: Ποιά μέτρα πήραν; Γιατί στὸ χωριὸ τοῦ Βαίτη ὄχι ἦρχε καὶ παπᾶς καὶ

δάσκαλος καὶ λογῆς-λογῆς ἀρχῆς ποῦ ἀσφαλῶς θὰ εἶχαν περισσότερο ἀπὸ μιὰ φορὰ ἐκφωνήσει πανηγυρικοὺς γιὰ τὴν ἐξία τῆς παιδείας, γιὰ τὴν ἀλληλοβοήθεια, γιὰ τὶς χριστιανικὲς καὶ ἠθικὰς ἀρχές. Βοήθησε κανένας τοὺς τὸν Βαίτη; Τὸν ρώτησε τί τρώει ἐδῶ, στὴν σκληρὴ πολιτεία; Πῶς πληρώνει τὰ ὑπέρογκα δίδακτρα καὶ τ' ἄδικα ἐξέταστρα; Ποῦ κοιμᾶται; Τὸν ρώτησαν ἂν μπορούσε νὰ οἰκονομήσῃ τὰ χρήματα γιὰ τ' ἀπαραίτητα φάρμακα; Ὅπως φαίνεται, ὄχι! Ὁ Βαίτης ἔμεινε μοναχὸς κι' ἀβοήθητος. Κι' ἐκεῖνοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ πλέουν στὴν γλυκεῖα θάλασσα τῶν ἀνωτέρων πνευματικῶν ἀναζητήσεων καὶ τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ! Οἱ φοιτητὲς θὰ

πρέπη να σημειώσουν καλά αυτό το θλιβερό περιστατικό και να ζητήσουν να παρθούν όλα τα μέτρα για να πάψουν να υπάρχουν περιπτώσεις Βαίτη ή σαν εκείνες της αδιχοκαμένης φοιτήτριας των Αθηνών. Να κλείσουν τ' αυτά τους στα μεγάλα λόγια και να ζητήσουν την αναθεώρηση της υπάρχουσας καταστάσεως που έχει γίνει πια άτυπο και για την νεολαία αλλά και για την κοινωνία την ίδια.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Είναι γνωστό πως μέσα στα δίδακτρα που καταβάλει κάθε χρόνο ο φοιτητής, υπάρχει ένα σημαντικό ποσό για Ιατρική περίθαλψη. Έν τούτοις, όταν αρρωστήσει και έχει την ανάγκη αυτής της περιθαλψέως, δεν του προσφέρεται. Και διερωτάται κανείς: για ποιών σκοπό, άραγε, καταβάλεται αυτό το ποσό; Μήπως για την Ιατρική εξέταση που... δεν γίνεται στην αρχή κάθε χρονιάς; Ξέρουν οι πανεπιστημιακές αρχές ότι το λεγόμενον «πιστοποιητικόν ύψους», που θεωρείται απαραίτητο για την έγγραφη είναι, σχεδόν, ένα απλό χαρτί με σφραγίδες και υπογραφές; Άλλα περιόριζονται ίσως στο αποτέλεσμα της ακτινοσκοπήσεως για την όπλοια, άς σημειωθεί, ο φοιτητής καταβάλλει ένα ξεχωριστό ποσό, άγνωστο για ποιο λόγο!

ΑΔΙΚΟΣ ΚΟΠΟΣ

Όταν ένας καθηγητής δώσει προβιβάζιμο βαθμό σ'έναν εξεταζόμενο σημαίνει, νομίζουμε, ότι ο φοιτητής θεωρείται γνώστης του μαθήματος. Έν τούτοις, σε περίπτωση που ο φοιτητής χάσει τη χρονιά του, υποχρεώνεται να ξαναδώσει εξετάσεις και στα μαθήματα που πέρασε. Άλλ' αυτό τί θέλει να υποδηλώσει άραγε; Μήπως ότι ο καθηγητής άμφισβητεί την προηγούμενη κρίση του; Ή ότι υπάρχει η άπατηση ο φοιτητής να είναι ένας πρώτης τάξεως παπαγάλος... που θα διατηρή τις γνώσεις στο μυαλό του όσαι; Τό μέτρο αυτό θα πρέπει να καταργηθή γιατί δεν προσφέρει καμιάν όηρησία ούτε στον φοιτητή, ούτε στον καθηγητή αλλά ούτε και στην παιδεία.

ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΑ

Ένα θλιβερό φαινόμενο παρουσιάζεται τις μέρες των εξετάσεων και κυρίως στις σχολές που διαθέτουν μεγάλον αριθμό φοιτητών. Ό υποψήφιος καλείται προς εξέταση στις 8 το πρωί και παραμένει όρθιος και νηστικός μέχρι που νάρθη ή οειρά του. Μερικές φορές φθάνει τα μεσάνυχτα κι' άλλοτε καλείται την επομένη για να συνεχιστή τό μαρτύριο. Δέν είναι δύσκολο ν' αντιληφθή κανείς την ψυχολογική κατάσταση του υποψήφιου και την επίδραση που έχει όλη αυτή ή ταλαιπωρία στο αποτέλεσμα των εξετάσεων. Νομίζουμε πως θα ήταν πολύ εύκολο να εκδίδεται κάποιο αναλυτικότερο πρόγραμμα (ας θεωρηθή παράδειγμα ή λαμπρή μέθοδος καθηγητών όπως οι κ.κ. Δελιβάνης και Συμεωνίδης) που θα διευκόλυνε την κατάσταση.

..ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Άνάλογες παρατηρήσεις είμαστε αναγκασμένοι να κάνουμε και για τό ισχύον πρόγραμμα μαθημάτων. Πολλές φορές, ανάμεσα σε δυο παραδόσεις μεσολαβούν δυο και τρεις ώρες που καταναλώνονται, αναποφευκτα, στη βόλτα και τό κυλικείο, άφου τό άναγνωστήρια και τό σπουδαστήρια είναι ήδη υπερπλήρη. Παλαιότερα, με τό μοναδικό κτίριο του Πανεπιστημίου, όηρχαν δικαιολογίες, σήμερα όμως των άνέγερση των νέων σχολών θα μπορούσε, κατά την γνώμη μας, να ρυθμισθή τό ζήτημα ώστε ο φοιτητής να αξιοποιεί καλύτερα τις ώρες του.

ΣΥΝΑΔΕΛΦΙΚΑ

Τά ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ έπιθυμούν να εκφράσουν την άνυπόκριτη χαρά τους για την επανέκδοση της «Παμφοιτητικής», πιστεύοντας πως ή έκδοση και ενός δευτέρου έντύπου θα συμβάλη άναμφίβολα στην προώθηση και έπίλυση των φοιτητικών ζητημάτων. Εύρισκονται, έν τούτοις, στην δυσάρεστη θέση να διαπιστώσουν ότι ή έφημερίδουλα των αγαπητών συναδέλφων έπιδίδε-

ται σε μία άπαραδέκτη δυσφημιστική έκστρατεία έναντίον της ΕΦΕΠΘ, άλλοτε δημοκοπώντας κι' άλλοτε έβελουφλώντας. Καί πρώτ' άπ' όλα κα' ούδένά λόγο δέν έπιδέπεται στην «Παμφοιτητική» να «οκίζεται» για την φοιτητική ένότητα που επανειλημένα έτορπίλισε. Είναι πασίγνωστο ότι ή παραπάνω έφημερίδα εκδόθηκε εξ αίτίας της φιλοδοξίας άποσχισθέντος μέλους της συντακτικής έπιτροπής των Φ.Γ. Άλλά, παρ' όλα αυτά, τά Φ.Γ. δέν έμνησικάκησαν, άλλ' αντίθετα, δύο μέλη της συντακτικής των έπιτροπής πιστεύοντας ότι ή «Παμφοιτητική» είναι πραγματικό όργανο των φοιτητών, συνεργάστηκαν κα' δεύτερο τεύχος της και πήραν την πρωτοβουλία της συνενώσεως των δύο έντύπων και κατ' άκολουθία των δύο φοιτητικών όργανώσεων. Δυστυχώς οι έκπρόσωποι της ΦΕΠΘ και της Παμφοιτητικής άπέφυγαν τότε να δώσουν ικανοποιητική άπάντησιν και προτίμησαν να άφήσουν τό ζήτημα έκκρεμές. Νομίζουμε πως τό περιστατικό αυτό, άλλα και τό γεγονός ότι τά Φ.Γ. έζητήσαν κατά καιρούς τη συνεργασία όλων άνεξαρτήτως των συντακτών της συναδέλφου, δείχνουν καθαρά ποιοι είναι εκείνοι που έπιθυμούν τη φοιτητική ένότητα και ποιοι την τορπιλίζουν. Ένα άλλο σημείο που θίγει με δημοσκοπική μαεστρία ή Παμφοιτητική είναι τό ζήτημα των πάσων. Πάσα σε όλους! Συμφωνούμε απολύτως. Άλλά πώς; Ή ΕΦΕΠΘ κατώρθωσε ύστερα από έντονο άγώνα να έξασφαλίσω 400 πάσα που τά μοίρασε σε φοιτητές και μάλιστα φοιτητές που είχαν άμεση ανάγκη. Βεβαίως θα ήταν καλύτερα να δίδονταν πάσα σε όλους. Άλλ' αυτό δέν ήταν δυνατό. Θά έπρεπε, κατά τη γνώμη του συναδέλφου που έγραψε τά σχετικά σχόλια, να μην πάροουμε ούτε τά 400; Καί γιατί ή ΦΕΠΘ δέν τά κατάρφε να πάρη άλλα 400 για να μοιράση; Τά λόγια είναι εύκολα. Χρειάζονται όμως, τότε-τότε, και έργα! Καί τέλος. Ποιός μιλάει για άποσύνηση; Όσο κι' άν φανή παράξενο, ο σόλλογος με την διαλεπτική ζωή και τό έντυπο που είχε να εκδοθή έδω και 14 μήνες! Άποσύνθεση, άν κάπου υπάρχει, έπικρατεί άναμφίβολα στον έγκέφαλο του συντάκτη της «Παμφοιτητικής».

ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τό χρονικό διάστημα που πέρασε από την ήμέρα που γράφθηκε τό προηγούμενο σημείωμα είναι αρκετά μεγάλο και οι πνευματικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις πολυάριθμες. Έτσι είμαστε αναγκασμένοι, στο τεύχος αυτό να σταθώμε σύντομοι και περιληπτικοί. Παρ' όλ' αυτά θεωρούμε καθήκον μας να τονίσουμε δύο τουλάχιστον εκδηλώσεις της πνευματικής μας ζωής. Τόν λογοτεχνικό διαγωνισμό του Δήμου, που φέτος θα περιωρισθή άνάμεσα στις καινούργιες δυνάμεις της πόλεως, και τις εκδηλώσεις για τά 100 χρόνια του Σολωμού. Μέχρι σήμερα την μεγάλη έπέτειο γιόρτασαν ή «Τέχνη», ο Δήμος θεσσαλονίκης, τό Νέο Θέατρο και τό Πανεπιστήμιο. Άπό τους γορτασμούς αυτούς μπορούμε να πούμε ότι ξεχώριζε ο πρώτος, ίσως γιατί συμμετοχή καλλιτεχνών όπως ο Καραντινός κι' ο Κατράκης εξασφάλιζαν μια έκ των προτέρων έπιτυχία. Αυτό δέν σημαίνει βεβαίως ότι και οι υπόλοιπες εκδηλώσεις δέν έπέτυχαν. Άντιρρήσεις θα είχαμε μονάχα για την εκδήλωση του «Νέου Θεάτρου» που, κατά τη γνώμη μας, στάθηκε μακριά από τό πνεύμα του Σολωμού.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Κι' έδώ πολυάριθμες εκδηλώσεις, άλλοτε έπιτυχείς κι' άλλοτε μέτριες. Έν τούτοις, ή προσφορά και του πιό άρχαρίου καλλιτέχνη θα πρέπει να εκτιμηθή γιατί συμβάλλει γενικώτερα στην ανάπτυξη της μουσικής κινήσεως. Άπό τις όμαδικές εκδηλώσεις ξεχωρίζουμε τις παραστάσεις της Λυρικής Σκηνής (που μερικές στάθηκαν σε ύψηλό καλλιτεχνικό επίπεδο), τις συναυλίες της συμφωνικής όρχήστρας της 7ης άμερικανικής στρατιάς (έξαιρετικές από κάθε άποψη), τη χριστουγεννιάτικη συναυλία του Δήμου (μέτριας ποιότητας) και τη συναυλία της χορωδίας του Οδσσώνιστερ (με τά τελευταία μέρη ένθουσιασε τό κοινό). Δυο μικρότερα συγκροτήματα, ή Όρχήστρα Δωματίου του Μονάχου και τό κουίντέτο που παρούσασε ή άμερικανική όπηρσα με έπι κεφαλής τον Νικο Άστρεϊνίδη, χάρισαν πραγματική καλλιτεχνική συγκίνηση στο κοινό της Θεσσαλονίκης. Άπό τις εκδηλώσεις της «Τέχνης» σιόν μουσικό τομέα ξεχωρίζουμε τις όμιλίες για τον Μότσαρτ και τό ρσιτάλ για δύο πιάνο με την Μαρίκα και τον Γιάννη Παπαζωάννου, τό ρσιτάλ της Ρένας Κυριακού και της βιολονίστριας Κολέτ Φράνς. Έξαιρετική έπιτυχία γνώρισαν τά ρσιτάλ του Κάτσιεν και Κέμπφ καθώς και του βιολίστα Ρίτσι. Πρίν κλείσουμε τό σημείωμα αυτό θεωρούμε καθήκον μας να διαμαρτυρηθώμε άκόμη μία φορά για την συνεχιζόμενη έλλειψη συμφωνικής όρχήστρας στην πόλη μας, δείγμα της κρατικής άστοργίας προς την «συμπρωτεύουσα».

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Ἡ κίνηση στὸν τομέα αὐτὸ, ἰδιαίτερα στὸ διὰ σημά που προηγήθηκε τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Χρόνου, παρουσιάστηκε ἐξαιρετικὰ ἐντονη. Ἀναφέρουμε τὴν Ἐκθεση τῶν Δώδεκα στὴν αἴθουσα ΧΑΝΘ, τὴν Ἐκθεση τῶν Ἀμερικανῶν φοιτητῶν ἀλλὰ καὶ τὴν πρόσφατη μὲ ρεπροντουκτιῶν παλαιῶν καὶ συγχρόνων ἀμερικανῶν ζωγράφων, τὴν ἐκθεση τῶν ἐρασιτεχνῶν καὶ τὴν πρόσφατη τῶν Θεσσαλονικῶν ζωγράφων στὴν νεοῖδρυθεῖσα «Στέγη Καλῶν Τεχνῶν». Ἀπὸ τὶς ἀτομικὲς ἐκθέσεις ξεχωρίζουν τῶν Σίρο ντέλ Νέρο, τοῦ Πανσέληνου, τῆς Γκάτ Βούλγαρη, τοῦ Γιαννουση, τοῦ Βακαλόπουλου καὶ τοῦ νέου Ν. Καστρινοῦ.

ΘΕΑΤΡΟ

Ἡ ἔλλειψη μόνιμου θεάτρου στὴν πόλη μας συνεχίζεται. Στὸ διάστημα τοῦ φθινοπώρου καὶ τοῦ χειμῶνα εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουμε τὶς παραστάσεις τοῦ κλιμακίου Ἀρχαίου Δράματος τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, τὸν θίασο Ἀλεξανδράκη καὶ τὸν θίασο τῆς Ἀττικῆς Σκηνῆς. Ἡ καλλιτεχνικὴ προσφορά τῶν τριῶν αὐτῶν συντόμων, δυστυχῶς, ἐπισκέψεων μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ὡς σημαντικὴ. Οἱ παραστάσεις τῆς «Μήδειας» μὲ τὴν Παξινοῦ καὶ τῆς «Ἀντιγόνης» μὲ τὴν Συνοδινῶ ἱκανοποίησαν ἀπὸ κάθε ἀποψη. Τὸ «Πικ-Νικ» τοῦ Ἴνκ πὸ μᾶς παρουσίασε ὁ Ἀλεξανδράκης στὰθηκε μιά εὐχάριστη ἐκπληξὴ ἐνῶ ὁ «Ταρτοφως» κι' ὁ «Ἐξηναθελωνῆς» τῆς Ἀττικῆς Σκηνῆς ἄφησαν τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις. Πρὶν τελειώσουμε θὰ θέλαμε νὰ κάνουμε μιά παρατήρηση γιὰ τὸ κοινὸ τῆς Θεσσαλονικῆς πὸ μαστίζεται ἀπὸ τὴν κακὴ συνήθεια νὰ προτιμᾷ «φίρμες» καὶ ὄχι οὐσία. Ὁ θίασος Ἀττικῆς Σκηνῆς, χωρὶς νὰ διαθέτῃ πλοῦσιο σκηνικὸ διάκοσμο, με-γάλα δνόματα ἢ γερὰς οικονομικὲς βάσεις, παρουσίασε μιά πολὺ ἀξιόλογη ἐργασία χωρὶς νὰ τύχῃ, ἐν τούτοις, τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ κοινοῦ, πὸ ὑποθέτουμε ὅτι ξεπερνᾷ τὰ 500 ἄτομα πὸ παρακολούθησαν τὶς παραστάσεις. Τὸ φαινόμενον εἶναι ἀπογοητευτικὸ καὶ ἀνησυχαστικὸ, ἀπὸ κάθε ἀποψη.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Κοντεύει νὰ τελειώσῃ ἡ χειμερινὴ περίοδος καὶ τὰ ἀξιόλογα κινηματογραφικὰ ἔργα, πὸ εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουμε μετριοῦνται στὰ δάχτυλα τοῦ ἐνὸς χεριοῦ. «Κύριος Βερντοῦ», «Ἀνθρωπος μὲ τὸ χρυσοῦ χέρι», «Θάνατος τοῦ Ποδηλάτη», «Διαβολογυναίκες», «41ος». Καὶ ἐπαληθεύεται ἡ γνώμη τοῦ Ὁροσόν Γουέλες ὅτι ὁ κινηματογράφος περνᾷ μιά πρωτοφανῆ ποιητικὴ κρίση...

ΒΙΒΛΙΑ

Τὸν τελευταῖο καιρὸ ἔκαναν τὴν ἐμφάνισή τους πολλὰς ἐκδόσεις, νέων κυρίως ἀνθρώπων, πὸ ὁ χῶρος τοῦ σημερινοῦ τεύχους δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ κρίνουμε. Γι' αὐτὸ προτιμοῦμε νὰ ἀσχοληθοῦμε ἐκτενέστερα στὸ ἐρχόμενον τεῦχος μας.

νίκος μπακόλας

ἀκοῦτε
τὶς
ἐκπομπές
μας...

Στὶς 22 Φεβρουαρίου συμπληρώθηκε ἕνας χρόνος ἀπὸ τότε πὸ γιὰ πρώτη φορὰ ἀκούστης ἢ φωνὴ τῶν φοιτητῶν ἀπὸ τὸν Ρ.Σ. Ε.Δ.Β.Ε.

Τὸ Ραδιόφωνο εἶναι μέσα στὸ πρόγραμμα δράσεως τῆς Ε.Φ.Ε.Π.Θ. πρὸς ἐπίλυση τῶν τῶν φοιτητικῶν ζητημάτων, τὴν ἐξύψωση τῶν φοιτητῶν στὰ μᾶτια τῆς κοινωνίας μας καθὼς καὶ γιὰ τὴν κατατόπιση τῶν συναδέλφων πᾶνω στὴ ζωὴ τῶν ξένων φοιτητῶν.

Ὁ πρῶτος χρόνος στερέωσε τὶς ἐκπομπές μας ὥστε νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἐμπιστοσύνη ὄλων σὴν μιά προσπάθεια μὲ πλατὺ ἐθνικὸ κοινωνικὸ καὶ ἐκπαιδευτικὸ χαρακτήρα.

Δὲν θὰ θέλαμε νὰ ἀνατιθῶμε στὸν λίγο αὐτὸ χῶρο τὸ τί περιέλαβον μέχρι σήμερα οἱ ἐκπομπές μας. Θὰ σὰς ἀναφέρουμε ἀπλῶς τὸς συνεργάτες μας.

Πρωτεργάτες τῆς ιδέας στάθηκαν οἱ συνάδελφοι Γιαννακόπουλος Ἐμ., Νικολαῖδης Γ., Νεράντζη Σ καὶ Μητσάκης Ι. Σήμερα ὅμως οἱ συνεργάται εἶναι πολλοὶ ὅπως ὁ Ζ. Προδρόμου, ἡ Β. Τοκατλίδου, ὁ Α. Τσοῦκαλης, ἡ Ν. Ζαγκαρέτου, ὁ Ν. Μέρτζος, ὁ Κ. Χατζάγας, ὁ Α. Γκαμέρας κ. ἄ.

* * *

Ἐπάρχουν ὅμως καὶ οἱ μεμφίμεροι πὸ μὲ τίποτα δὲν μένουν εὐχαριστημένοι καὶ

πολλὰς φορές κατηγοροῦσαν τὰ προγράμματα μας ὅτι τάχα δὲν ἐνδιαφέρονται γιὰ τοὺς φοιτητὰς καὶ τὰ προβλήματά των.

Μᾶς κατηγοροῦσαν ἐπὶ πλέον ὅτι μὲ δόλια μέσα προσπαθήσαμε νὰ τοὺς ἀποτρέψουμε νὰ ἀναλάβουν τὸ τέταρτο ἐνῶ οἱ ἴδιοι χρησιμοποίησαν τέτοιου εἶδους μέσα γιὰ νὰ μᾶς τὸ πάρουν. Πρὸς τί; Μήπως ἂν ἐρχόταν πανερὰ καὶ μᾶς ἐπρότειναν συνεργασία, δὲν θὰ τὸ δεχόμεθα; Ἀλλὰ ἐκεῖνο πὸ μᾶς ἐκπλήσει εἶναι γιὰτὶ θέλουν νὰ κατηγοροῦν τὰ προγράμματα μας. Ὅλα ὅμως αὐτὰ εἶναι μικρότητες μὲ τὶς ὅποιες ἀσχολούμεθα διὰ πρώτη καὶ τελευταία φορὰ. Ὅσο γιὰ τὴν ποιότητα τῶν ἐκπομπῶν μας μιλοῦν ἄλλοι πλέον εἰδικοί.

Σὰς παραθέτουμε κατωτέρω συνέντευξη τοῦ διευθύνοντος τὰ ραδιοφωνικὰ μας προγράμματα συναδέλφου Γ. Νικολαῖδη μὲ τὸν διευθυντὴν προγράμματος τοῦ Ε.Ι.Ρ. κ. Μαρινάκη.

ΕΡ. Κύριε Μαρινάκη, θὰ θέλαμε νὰ μᾶς πῆτε ποῖα εἶναι ἡ γνώμη σας γιὰ τὸ φοιτητικὸ τέταρτο ἀπὸ τότε πὸ πρὸ ἀνέλαβε τὰ προγράμματα ἡ Ε.Φ.Ε.Π.Θ.;

ΑΠ. Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι τὸ φοιτητικὸ τέταρτο πῆρε κάποια ζωντάνια ὡς πρὸς τὴν οὐσία καὶ τὸν τρόπο προβολῆς τῶν φοιτητικῶν ζητημάτων. Χαρακτηρι-

στική είναι ή προσπάθεια πού κατέβαλε και καταβάλλη ή Ε.Φ.Ε.Π.Θ. στο να έμφανίση τόν φοιτητή έκτος τής επισημοποιημένης μελέτης ως έχοντα τήν φιλοδοξία να διοχετεύση τούς χυμούς και τήν δραστηριότητα του σε ποικίλες κοινωνικές εκδηλώσεις με σκοπό να συμβάλη στην αντιμετώπιση πνευματικών, κοινωνικών και άλλων προβλημάτων πού άπασχολούν τόν τόπο μας.

ΕΡ. Τα προγράμματα μας έξυψώνουν τόν φοιτητή;

ΑΠ. Άκριβώς αυτό ήθελα να τονίσω ότι δηλαδή ή προσπάθεια αυτή είναι εκείνη πού έξυψώνη στα μάτια τής κοινωνίας μας τόν φοιτητή, διότι τόν αντικρύζει πιά σαν ένα γόνιμο παράγοντα.

ΕΡ. Από τα προγράμματα μας αυτά κ. Μαρινάκη ένθυσήστε ποτέ να ήίξαμε καμιά άλλη ένωση στο Πανεπιστήμιο.

ΑΠ. Δεν ένθυμώμαι να κτηρήσατε άλλη ένωση. Προβάλλετε όμως τήν ιδιότητά σας χωρίς να παραλείπετε άλλα ζωτικά ζητήματα και δεν άσχολεύστε με κριτική άλλων φοιτητικών οργανώσεων.

ΕΡ. Τι θα είχατε να προσθέσετε γενικώς για τή βελτίωση των προγραμμάτων;

ΑΠ. Έχω τή γνώμη ότι τó φοιτητικό τέταρτο από άπόψεως μορφής και ουσίας είναι κάπως τυποποιημένο ενώ θα μπορούσε να περιλάβη και προσφορά ένεργητική των φοιτητών κυρίως στον καλλιτεχνικό τομέα. Γιατί άσφαλώς μέσα στο μεγάλο αυτό πνευματικό κόσμο άπωσδήποτε υπάρχουν και καλλιτέχναι. Ο Σταθμός είναι πρόθυμος να συμβάλη με τεχνικά μέσα και με τήν πείρα του ώστε τó φοιτητικό τέταρτο να αποκτήση και ραδιοφωνική ζωντανία. Έκείνο πού χρειάζεται είναι ή οργάνωσή σας να

συγκεντρώση όλα τα καλλιτεχνικά στοιχεία του Πανεπιστημίου και να παρουσιάση όπως κατά καιρούς διάφορες εκδηλώσεις, ένδεχομένως θέατρο ή και διάφορα σκέτς γύρω από τή ζωή των φοιτητών. Έτσι τó φοιτητικό τέταρτο θα άποκτιούσε ακόμη μεγαλύτερο ένδιαφέρον ως Ραδιοφωνική πλέον έκπομπή με πολύ ευρύτερο ραδιοφωνικό κοινό.

ΕΡ. Κύριε Μαρινάκη, σας ευχαριστούμε διά τήν ένδιαφέροσα και άκρως κατατοπιστική συνέντευξή σας.

* * *

Αυτά περίπου δσον άφορά τó φοιτητικό τέταρτο. Όσο για προγράμματα μας από τόν Ρ.Σ.Ε.Δ.Β.Ε. δεν είναι άνάγκη να μιλήσουμε γιατί γιαυτά μιλά και ο τύπος όταν χαρακτηρίζει τήν έκπομπή μας μιά από τις καλλίτερες τής έβδομάδος του Ρ.Σ.Ε.Δ.Β.Ε. Άλλά περί των προγραμμάτων αυτών θα σας μιλήση στο άλλο τεύχος μας ο διευθυντής του Ρ.Σ.Ε.Δ. κ. Αλ. Άλεξιάδης.

Αυτή περίπου στάθηκε ή δράση τής Ραδιοφωνικής επιτροπής. Προτού βιασθήτε να μας κρίνετε, συνάδελφοί μας, σας ύπενθυμίζουμε ότι έχουμε πλήρη συναίσθηση των άδυναμιών μας, αλλά πρό παντός τούτο. Για κάθε δική μας άποτυχία ή για τó μέχρι άποτελεσμα μιάς προσπάθειάς μας εύθύνεσθε εξ ίσου και σεις. Είναι γιατί μäs έλειψε ή συμπράστασή σας. Στείλτε μας λοιπόν τις συνεργασίες σας στην παρακάτω διεύθυνση:

Έπιμορφωτική Φοιτητική Ένωση Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Βασιλίσσης Σοφίας 36, Έπιτροπή Ραδιοφωνικών Έκπομπών Θεσσαλονίκης.

ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗΣ

Η έπαφουνη βρετανική ιστορία πλουτίζει με μιά ακόμη κηλίδα στο δολοφονικό της κατάστιχο. Ο στρατάρχης των σκώλων, πιστός έκφραστής του προγονικού έξοντατικού όργιου, συμπληρώνει με μαριακή προθυμία τα έπίσημα έγκληματα τής βρετανικής δικαιοσύνης. Ο Παλληκαριδής, προσωποποίηση τής ακατάβλητης και γενναίας ελληνικής νεολαίας, ρίχνει βαρείαι σκιά πάνω στο συνοθύλευμα των ανθρωπαρίων τής Άλβιώνας και τó καταδικάζει έσαι στη συνείδηση των άληθινά έξευθέρων ανθρώπων. Άπομένει στους άπό σύστημα τυφλούς όλων των γεωγραφικών πλατών και μηκών ν' άντιληφθούν, επί τέλους, τή φαινάνη του δικαίου του ίοχυρότερου και να ταχθούν άνεπιφύλακτα με τó μέρος τής άλήθειας και τής αξιοπρέπειας. Ο Παλληκαριδής πρέπει να είναι ο τελευταίος νεκρός του κυπριακού άγώνα. Οι άγχόνες, οι ήθικες άγχόνες, μόνο για τούς τύραννους και τούς ύποπτους συνεταιρίους!

ή
φοιτητική
κίνηση

Μ
Α
Ρ
1957
Τ
Ι
Ο
Σ

ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ Ε.Φ.Ε.Π.Θ.

Στις 12 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε ή γενική συνέλευση των μελών τής Ένώσεως και μετά τήν λογοδοσία του άπερχομένου Δ. Σ. έξελέγη τó νέον, τó όποιον κατηρτίσθη σε σώμα ως έξής: Πρόεδρος Χαρ. Παπαδόπουλος. Άντιπρόεδρος Γιάνν. Άγγελίδης. Γενικός Γραμματέας Γεώργιος Παπαγεωργίου. Ειδ. Γραμματέας Γιάνν. Μπιλιμάτσης. Ταμίας Γ. Νικολαΐδης, και σύμβουλοι οι Κίμων Κοζύρης, Σ. Εύθυμιάδης, Φ. Χατζής, Χ. Σαββίδης, Κ. Βαλαδάνης και Νινέτα Γκόου.

ΜΙΑ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΝΙΚΗ

Τόν Δεκέμβριο, και ύστερα άπ' τήν δυσβάστακτη αύξηση των διδάκτρων, τó Πανεπιστήμιο έπέβαλε και νέα οικονομική επιβάρυνση στους φοιτητές τής Νομικής και Ίατρικής Σχολής (για να γενικευθή άργότερα τó μέτρο σ' όλες τις σχολές). Τα χρήματα αυτά χαρακτηρίζονταν ως άσκητρα. Η ΕΦΕΠΘ άπ' τήν πρώτη στιγμή ανέλαβε έντονο άγώνα στέλλοντας τηλεγραφήματα διαμαρτυρίας στον Πρόεδρο τής κυβερνήσεως και τόν ύπουργό τής Παιδείας. Τα διαβήματα αυτά έπέτυχαν και ο ύπουργός

Παιδείας κατήργησε με διαταγή του τα έκτακτα άσκητρα, τα όποια καλύφθηκαν από τόν κρατικό προϋπολογισμό.

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ

Τό Δ. Σ. τής ΕΦΕΠΘ παράλληλα με τα ζωτικά σπουδαστικά ζητήματα δεν παραλείπει να άποβλέπει και στην γενικότερη έξυπηρέτηση των συναδέλφων. Έτσι με έγγραφο της άπευθύνθηκε στους κινηματογράφους τής πόλεως μας ζητώντας τήν καθέρωση φτηνού φοιτητικού εισιτηρίου.

Άπ' όλες τις διευθύνσεις, καταφατική και ένθυσιάδης με τήν ιδέα ύπήρξε ή τού κινηματογράφου ΠΑΤΕ. Οι ύπόλοιπες έπεκαλέσθηκαν τήν άπαγόρευση τής έφορίας για όποιαδήποτε μείωση. Κατόπιν αυτού ή Ένωση μας στράφηκε προς τó ύπουργείον Οικονομικών, χωρίς όμως μέχρι τής στιγμής να τύχη άπαντήσεως.

«ΠΑΣΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ»

Όπως κάθε χρόνο, ή Ε.Φ.Ε.Π.Θ. ένήργησε και έπέτυχε τήν χορήγηση από μέρους του

Κ.Τ.Ε.Α.Δ.Θ. την χορηγήσει ενός όρισμένου αριθμού πάσων ήματελείας. Άρχικά τὰ πάσα ήταν 250 ενώ οι αιτήσεις πού υπήρχαν στά γραφεία μας 2500. Ύστερα από νέες προσπάθειες τὰ πάσα έγιναν 400. Έτσι Ικανοποιήθηκαν οι συνάδελφοι πού είχαν μεγαλύτερη ανάγκη. Η Ε.Φ.Ε.Π.Θ., καταβαλίνοντας πώς ό αριθμός των 400 πάσων ήταν μικρός σε αναλογία με τις αιτήσεις, απευθύθηκε προς την κυβέρνηση ζητώντας να καθιερωθή μία για πάντα τό μέτρο της χορηγήσεως πάσων σε όλους τους φοιτητές άνεξαιρέτως. Συγκεκριμένα, έγγραφα απέστειλε προς τον ύπουργό συγκοινωνιών και τον πρόεδρο της Βουλής. Προς τό παρόν ελάβαμε έγγραφον του κ. Ροδοπούλου ό οποίος ύπόσχεται την εξέταση και έπίλυση του ζητήματος. Αύτά, χωρίς δημοκοπία!

ΟΙ ΕΚΔΡΟΜΕΣ

Μετά την άναγγελία της καταργήσεως των εκδρομών των τελειοφοιτών, τό Δ.Σ. της Ε.Φ.Ε.Π.Θ. έκανε έντονα διαβήματα προς τις άρχές του Πανεπιστημίου και τον ύπουργό Παιδείας ζητώντας την επανασύσταση του θεσμού των εκδρομών.

..ΓΙΑ ΤΙΣ ΡΟΔΕΣ

Ύστερα από τὰ δυστυχήματα πού σημειώθηκαν στην πλατεία Συντριβανιού, ή ΕΦΕΠΘ ζήτησε από τό Τμήμα Προχαίας Κινήσεως την χάραξη διαβάσεων και την τοποθέτηση τροχοτόμου.

Τό καινούργιο Διοικ. Συμβούλιο της Ε.Φ.Ε.Π.Θ.

ΟΔΟΝΤΟΙΑΤΡΙΚΗ

Πριν δυό χρόνια ειχεν άποφασισθή ή ίδρυση και λειτουργία στην πόλη μας όδοντοιατρικής Σχολής. Έν τούτοις ή άπόφαση αύτή δέν πραγματοποιήθηκε, όπως ειχε ορισθή, στο τρέχον πανεπιστημιακό έτος. Η Έπιμορφωτική, μόνη από όλες τις φοιτητικές δραγανώσεις, έκανε διαβήματα, τόσο προς τό ύπουργείον Παιδείας, όσον και την πρωτονεμία ζητώντας την όσο τό δυνατό ταχύτερα λειτουργία της Όδοντοιατρικής. Όπως πληροφορούμεθα, κατόπιν όλων αυτών των ένεργειών, συστήθηκε έπιτροπή από καθηγητές της Ιατρικής Σχολής για να μελετηση τό θέμα.

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ

Άξιοσημειώτη είναι ή κίνηση του Γραφείου Πρόνοιας της Ένώσεώς μας πού κατά τό τρίμηνο πού πέρασε παρουσίασε την ακόλουθη δράση. Διέθεσε 650 δρχ. για οικονομική ένίσχυση των άπόρων φοιτητών και 470 δρχ. για την αγορά φαρμάκων, καταβάλει προσπάθειες για την τοποθέτηση σε κατάλληλες εργασίες των επιθυμούντων να εργασθούν, σχεδιάζει την ίδρυση φροντιστηρίου για μαθητές και ύποψιφους όπου θα διδάσκουν φοιτητές, οργάνωσε τμήμα αλμοδοσίας και έξυπηρετεί δι' αλληλογραφίας πολλούς συναδέλφους της επαρχίας ένημερώνοντας τους στα πανεπιστημιακά

ζητήματα. Η μεγάλη, όμως, έπιτυχία του Γραφείου Πρόνοιας είναι ή παροχή πρωινού ροφήματος σε 400 φοιτητές. Τέλος τό δραστήριο αυτό γραφείο ένήργησε έξρανο πού απέδωσε 1200 δρχ.

Η ΔΡΑΣΗ ΜΑΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Τό Γραφείο Τουρισμού και Διεθνών Σχέσεων προέβει τον τελευταίον καιρό σε άρκετές ένεργειες, οι σπουδαιότερες από τις οποίες είναι οι εξής: Συνέχισε την άποστολή διαφωτιστικού για τον κυριακό αγώνα ύλικού, ύποδέχτηκε και ένέργησε τα μέλη του θεατρικού όμίλου του Πανεπιστημίου του Freiburg πού έδωσε παραστάσεις με την "Ιφιγένεια" του Γκαίτε, καταδίασε τη φιλετική διάκριση στον τομέα των σπουδών στις Ηνωμένες Πολιτείες στέλλοντας ειδική έπιστολή στην Έθνική Ένωση των φοιτητών των Η.Π.Α. σχετική με τό ζήτημα της Νέγρας φοιτήτριας Όθριν Λούσυ και προετοιμάζει έκθεση φωτογραφιών από τη ζωή των ευρωπαίων φοιτητών.

...ΚΑΙ ΛΙΓΟ ΚΕΦΙ

Πλοσία υπήρξε και ή δράση πού γραφείο καλλιτεχνικών και ψυχαγωγικών εκδηλώσεων. Στις άρχές Δεκεμβρίου οργάνωσε τον χορό για την ύποδοξη των πρωτοετών. Την ήμέρα των Χριστουγέννων τό γραφείο προσπάθησε να δώσει χαρά και κέφι στους συναδέλφους πού ήταν άναγκασμένοι να γιορτάσουν μακριά από τους δικούς τους. Στις 3 Ιανουαρίου κόπηκε στο Ντελίς ή βασιλόπητα του φοιτητή. Διέθεσε φθηνά εισιτήρια για τις παραστάσεις της Άττικής Σκηνής. Έηρθε σε έπαφη με τό ΰδείο Θεσσαλονίκης, μέσω του καθηγητού κ. Μωραίτη, διά την οργάνωση μόνιμης φοιτητικής όρχήστρας και χορωδίας. Διαθέτει φθηνά εισιτήρια για τις συναυλίες των άποφοιτών του ΰδείου. Καί, τέλος, διοργάνωσε τον Μεγάλο Άποκριάτικο Παιμοιτητικό χορό στις αίθουσες της Χ.Α.Ν.Θ. Η χορευτική αύτή συγκέντρωση, στην όποία πήραν μέρος 800 και πλέον άτομα και 10 καθηγητάί, θεωρήθηκε σαν ή καλύτερη και μεγαλύτερη πού πραγματοποιήθηκε ποτέ στα φοιτητικά χρονικά.

ΑΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΑ ΜΕΤΡΑ

Ό τρόπος με τον όποιον τό έπίσημο κράτος και τὰ όργανά του άντιμετώπιζαν τις έθνικές φοιτητικές εκδηλώσεις είναι, τό λιγότερο, άχαρακτηριστός. Οι Έλληνες σπουδαστές πού στάθηκαν πάντοτε στην πρώτη γραμμή όλων των εθνικών άγώνων, έδοκίμασαν την άνίπωτη πικρία της έθρόρτητος των άρμοδίων. Πιστεύοντας πάντοτε ότι είναι οι φορείς του έθνικού παλιού, οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εκφράζουν την άγανακτήσιν και την άπογοήτευσιν των διά τον τρόπον του σκέπτεσθαι και του ένεργείν των όργάνων της τάξεως. Η ΕΦΕΠΘ ζητεί από τον πρωθυπουργόν, τους ύπουργούς παιδείας και έσωτερικών καθώς και τους βουλευτές της Θεσσαλονίκης να προβούν σε κάθε δυνατή ένέργεια πού θα δικαιώσει τη στάση των Έλλήνων φοιτητών και θα έπανορθώσει τό κακό πού έγινε.

Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΜΑΣ

Μόλις έγινε γνωστή ή σύλληψη των 28 συναδέλφων μας, ή ΕΦΕΠΘ κινήθηκε δραστήρια προς όλες τις κατευθύνσεις. Ειδοποίησε τους συγγενείς των συλληφθέντων, φρόντισε για την διατροφή των κρατούμένων και ένήργησε στον Δίκηγορικό σύλλογο για να έπιτύχη Ικανοποιητική ύπεράσπιση.

Χριστουγεννιάτικο γλέντι στην φοιτητική λέσχη.

Τὰ έλληνικά νειάτα, ή αυριανή έλλίδα της πατρίδας.

Η ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ

Τὰ περισσότερα κράτη του κόσμου άφιερώνουν μία ή και περισσότερες ήμέρες του χρόνου στο φοιτητή, πράγμα πού άποτελεί μία έμπρακτη άναγνώριση του χαρακτήρα του σαν κοινωνικού παράγοντα. Στην χώρα μας ό ρόλος του φοιτητή σαν δημιουργικού στοιχείου μέσα στην κοινωνική όλότητα είναι έντελώς παραγνωρισμένος. Αυτό έχει δυσάρεστο αντίκτυπο τόσο πάλι στην προσωπικότητα του φοιτητή όσο και στην κοινωνία, με ευρύτερη έννοια. Η έβδομάδα του φοιτητή πού πραγματοποιείται με πρωτοβου-

λία του ΠΙΕΠ και συνεργασία όλων των φοιτητικών όργανώσεων σκοπό έχει άκριβώς την συγκέντρωση της κοινής γνώμης στον σπουδαστή σαν προσωπικότητα και κοινωνικό παράγοντα, την άναγνώριση της κοινωνικής άποστολής του και την πρόκληση του κοινού ένδιαφέροντος για τὰ πολλά, δυστυχώς άλυτα, προβλήματα πού έχει να άντιμετώπιση. Παράλληλα ή διοργάνωση της έβδομάδας αύτης άποσκοπεί στη σύλλογη χρημάτων πού θα διατεθούν για την κάλυψη όρισμένων άμέσων και έπιτακτικών άναγκών του φοιτητικού κόσμου και ίδιως των άπόρων ή άσθενών συναδέλφων μας. Τό πρόγραμμα της έβδομάδας περιλαμβάνει κατά σειρά: δοξολογία, εκφώνηση πανηγυρικού, κατάθεση στεφάνου, έγκαινία φοιτητικής εκθέσεως ζωγραφικής (Κυριακή 31 Μαρτίου), έπίσκεψη σε νοσοκομεία και φυλακές, απαγγελίες από ήθροποιούς του Έθνικού Θεάτρου, συναυλία της από 35 μέλη άποτελούμενης φοιτητικής όρχήστρας της Βιέννης (Δευτέρα 1 Άπριλίου), αίμοδοσία φοιτητών, φοιτητικό γλέντι (Τρίτη 2 Άπριλίου), κινηματογραφική παράσταση (Τετάρτη 3 Άπριλίου) και έπίσημο χορό (Πέμπτη 4 Άπριλίου). Ό θεσμός της «φοιτητικής έβδομάδας» πού εγκαινιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα θα πρέπει τόσο με τις προσπάθειες όλων νέων όσο και με την ένίσχυση, ήθικη και όλική, της κοινωνίας μας να στερεωθή και να ένισχυθή ώστε να άποτελέση μία σημαντική πραγματικότητα.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΑΓΓΛΙΑ

Για πρώτη φορά το Δεκέμβριο εγκαινιάσθηκε στο Μάντσεστερ Φοιτητικό Φεστιβάλ Τέχνης από τον αντιπρότανη καθηγητή Μασφίλντ Κούπερ. Σκόπος, όπως διακήρυξε, ήταν απ' τή μια ή ανταπόδοση χρημάτων στο κράτος, που συντηρεί τους περισσότερους φοιτητές του Πανεπιστημίου, κι απ' τήν άλλη ή χρησιμοποίηση του ελεύθερου χρόνου στους φοιτητές «γι' αυτοδιδασκαλία».

ΓΑΛΛΙΑ

Τελευταία έγινε στο Παρίσι Συνέδριο των Νέγρων Φοιτητών της Αφρικής. Παρουρέθηκαν αντιπρόσωποι της Διεθνούς Ένωσης Φοιτητών (IUS) έκτος από τους Γάλλους. Το Συνέδριο συνεζήτησε για τήν εθνική ανεξαρτησία και για τήν ένωση όλων των αφρικανικών κομμάτων κατά του αποικισμού.

ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ

Οι Γιουγκοσλάβοι σπουδαστές έστειλαν στους Αιγυπτίους συναδέλφους των μέσω της Γιουγκοσλαβικής Έθνικής Έταιρίας φάρμακα και Ιατρικά εργαλεία που μάχων από εργοστάσια τής χώρας τους. «Όλα τὰ εργοστάσια τέτοιων προϊόντων προσέφεραν δωρεάν ένα μεγάλο ποσοστό τής παραγωγής τους για το σκοπό αυτό. Έξ άλλου ή Γιουγκοσλαβική κυβέρνηση έδωσε ύποτροφίες σ'όλους τους Ούγγρους φυγάδες φοιτητές που θέλησαν να μείνουν στο Γιουγκοσλαβικό έδαφος. * Η Studentski List, ή φοιτητική εφημερίδα του Ζάγκρεμπ αναφέρει μια αύξηση των γάμων των φοιτητών τής πόλεως. Κατά γενικό κανόνα οι γυναίκες είναι μεγαλύτερες απ' τους συζύγους και εργάζονται για να τους βοη-

θήσουν στις σπουδές των. Η εφημερίδα αναφέρει ότι αρκετοί γάμοι διαρκούν μόνο κατά τήν διάρκεια των σπουδών, στο τέλος των οποίων διαλύονται με διαζύγιο.

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ

Το Πανεπιστήμιο του Σάν Κάρλος γιόρτασε τελευταία τήν 12η επέτειο τής Αξονομίας του με μια πανηγυρική εβδομάδα, που άρχισε με τήν ανακήρυξη και τή στέψη μιας βασίλισσας του Πανεπιστημίου. Δόθηκαν πανηγυρικές συναυλίες στις οποίες έλαβε μέρος και ή πανεπιστημιακή χορωδία, άνοιξε μια φοιτητική έκθεση τέχνης και ακολούθησε δημόσια συζήτηση για τήν πανεπιστημιακή αυτονομία και τὰ προβλήματα των σπουδαστών.

ΔΑΝΙΑ

Οι φοιτητές τής Δανίας είναι άναστατοι με το νέο κανονισμό που προβλέπει μείωση των εξεταστικών περιόδων και επιβάλλει περιορισμούς στο ζήτημα τής εκλογής των μαθημάτων που θέλει κανείς τὰ εξετασθή. Από τους 200 φοιτητές του Πανεπιστημίου τής Κοπεγχάγης, που θάπερναν μέρος στις ελαβαν μέρους, γιατί οι άλλοι δέν πρόλαβαν να μελετήσουν τήν ύλη στο διάστημα που τους δόθηκε.

Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Το Πανεπιστήμιο Freiburg θά γιορτάσει το καλοκαίρι τήν 500στή επέτειο τής ίδρύσεώς του. Ορίσθηκε ή τελευταία εβδομάδα του Ιουνίου ως πανηγυρική. Στη διάρκεια τής θά θεμελιωθούν ένας οικος φοιτητού για 200 μέλη και ένα μεγάλο παράρτημα του Πανεπιστημίου. Αναμένονται άπεστα-

μένοι από πολλά Πανεπιστήμια όλου του κόσμου, οι οποίοι θά φιλοξενηθούν σ' όλη τή διάρκεια τής γιορτής.

Η.Π.Α.

Μια έρευνα στα 971 Αμερικανικά Πανεπιστήμια και Κολλέγια από τήν Έταιρία Νέων Γλωσσών τής Αμερικής έδειξε ότι τὰ Κολλέγια των Ανατολικών Πολιτειών έρχονται πρώτα στον αριθμό των ξένων γλωσσών που προσφέρουν στους σπουδαστές τους. Έτσι, πρώτη έρχεται ή Κολομβία με 41, ακολουθεί το Χάρβαρντ με 26 και το Γαίηλ με 25. Η έρευνα άπέδειξε επίσης ότι 38 Ιδρύματα δέν προσφέρουν καμιά σύγχρονη γλώσσα στους σπουδαστές τους. Σχεδόν στα μισά των Αμερικανικών σχολείων διδάσκει ή Γαλλική, ή Ισπανική και ή Γερμανική γλώσσα.

ΜΕΪΚΟ

2000 γεαρά δέντρα φύτεψαν τον περασμένο μήνα οι φοιτητές του Έθνικού Πανεπιστημίου του Μεξικού κάνοντας έναρξη τής έκστρατείας αναδάσωσης που άρχισε τελευταία ή κυβέρνηση. Μια φορά τήν εβδομάδα γίνονται εθιμοθσεις των σπουδαστών στα χωριά για να διαφωτίσουν τους κατοίκους σχετικά με τους κινδύνους που διατρέχουν τὰ δάση.

ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ

«Όλοι οι σπουδαστές των Φιλιππίνων άποφάσισαν να άποστηρίξουν το κράτος στην προσπάθεια οικονομικής ανεξαρτησίας. Έτσι άποφασίσθηκε ή άποστήριξη των εθνικών προϊόντων, άρστηκαν δε βραβεία και έπαυνοι για τὰ σχολεία που θά χρησιμοποιούσαν περισσότερα εθνικά προϊόντα.

ΦΙΛΙΠΠΕΣ

ΡΑΔΙΟ

ΤΟ ΣΗΜΑ

ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ
ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΝΑ
ΡΑΔΙΟΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ
ΗΛΕΚΤΡΕΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ
ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
ΝΕΣΤΩΡ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ

ΝΕΑ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 28

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

ΕΡΜΟΥ 29

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΕΛΛΗΝΟΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ GREEK-AMERICAN CULTURAL INSTITUTE

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
(Ανεγνωρισμένοι υπό του Κράτους)

Ὁ μεγαλύτερος Ἀγγλόφωνος Ἐκπαιδευτικός Ὄργανισμός
τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Μεσογείου.

15.000 σπουδασταί εἰς τὰ Κεντρικά καί τὰ Παραρτήματα.

Δεκαετής πείρα.

Τό καλύτερον Διδακτικόν προσωπικόν ἀπό Ἑλλήνας καί Ἀμερικανούς Καθηγητάς.

Τά τελειότερα Ἀμερικανικά συστήματα Διδασκαλίας, προσηρμοσμένα εἰς τὰς Ἑλληνικάς συνθήκας.

Εἰδικά διδακτικά βιβλία, μελετηθέντα καί ἐκδοθέντα διὰ πρώτην φοράν εἰδικῶς διὰ τοὺς Ἑλλήνας σπουδαστάς, ἀπό τὸ Ἐκπαιδευτικόν Ἐπιτελεῖον τοῦ Ἰνστιτούτου. Πλήρης σύνδεσις μέ τὰ μεγαλύτερα ἐκπαιδευτικά καί μορφωτικά κέντρα Ἑuropῆς καί Ἀμερικῆς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ : ΚΕΝΤΡΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ : ΦΙΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ 17 - ΤΗΛΕΦ. 71.161

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ : Α' ΤΣΙΜΙΣΚΗ 72 - Β' ΤΣΙΜΙΣΚΗ 122 - Γ' ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΔΟΥΜΠΙΩΤΗ 25

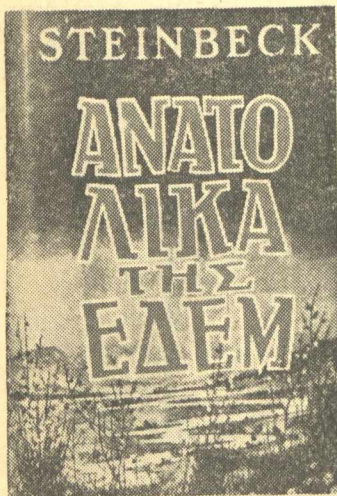
Τμήματα δι' ἀρχαρίους καί προχωρημένους.

Εἰδικά τμήματα ἐντατικῆς διδασκαλίας.

Τμήματα νηπιῶν καί μαθητῶν Γυμνασίου.

Τάξεις Lower καί Proficiency.

ΔΥΟ ΕΚΛΕΚΤΕΣ

Ε
Κ
Δ
Ο
Σ
Ε
Ι
Σ

Τ
Η

Σ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

RAINER MARIA RILKE

ΜΑΛΤΕ
ΛΑΟΥΡΙΝΤΣ ΜΠΡΙΓΚΕ

